

Inspiratieboek

HET PRAKTISCH HANDBOEK VOOR ADR-GROEPEN

versie 4.1

 www.adrvlaanderen.be

 ADR-Vlaanderen

 info@advlaanderen.be

 +32 14/40.31.64

 BE90 7785 9751 7732

 ADR-Vlaanderen vzw
Korte Begijnenstraat 18
2300 Turnhout

ADR - VLAANDEREN

Vlaanderen
verbeelding werkt

Inhoud

Over ADR

Over het Inspiratieboek.....	1
Waarvoor ADR-Vlaanderen staat.....	2
Funciemix en rollen ADR-Vlaanderen.....	4

Aanbod ADR

Experten bij ADR-Vlaanderen update	5
De ADR-academie.....	7
Steun bij activiteiten.....	8
Overzicht fondsenwervings-mogelijkheden.....	9
Overzicht subsidiemogelijkheden.....	10
Mogelijkheden EU jongerenprogramma's.....	12
Vzw-wetgeving.....	13
Registreer je activiteit op de website van ADR-Vlaanderen.....	15
Online quizen voor iedereen.....	16
Tentoonstelling ADR-Vlaanderen.....	17
Magazine Buna.....	18
Sociaal-culturele activiteiten.....	19
Brand- en brandwondenpreventie.....	20
Werkgroep toerisme.....	22

Activiteit

Internationaal verbroederen met dans en feest - verbroederingsavond.....	23
Met bunica de keuken in - Roemeens koken.....	24
Plezante competitie rond de tafel - Rummikub voor beginners.....	25
Roemenië in de bib - Roemeense literatuur.....	26
Workshop Roemeense maskers.....	27
Workshop paaseieren schilderen.....	28
Melodius en genereus in de donkere dagen - kerstconcert.....	29
ADR-groep erop uit.....	30
Op reis in je eigen buurt: wandelzoektocht update contact	31

Partner

Jouw partnerdorp ontleed: De sociale kaart.....	32
Vrijwillige brandweer (SVSU) ondersteunen of helpen uitbouwen.....	33
Laat mensen grenzen verleggen - organiseer een inleefreis.....	34
Wandeltochten in Roemenië.....	35
Samenwerken met het lokaal bestuur in Roemenië.....	36

Tips & Tricks

De lokale pers bereiken.....	38
Aantrekkelijke flyers maken	39
Je activiteit online promoten	40
Online vergaderen.....	41
Roemeens nieuws in het Engels	42
Vrijwilligers werven	43
Vrijwilligers begeleiden	44
Vrijwilligers betrekken.....	45
Vrijwilligers bedanken	46
Vrijwilligerswerk beëindigen.....	47

Over het Inspiratieboek

Het inspiratieboek is hét praktische handboek voor lokale ADR-groepen. Voor inspiratie, informatie en tips rond alles waarmee jouw ADR-groep te maken krijgt. Bovendien kun je via het boek in contact komen met thematische experts en ervaren ADR-groepen. Je vindt er ook meer informatie over de projecten van ADR-Vlaanderen en hoe wij jouw werking kunnen ondersteunen.

Thema's

Het inspiratieboek is opgebouwd uit verschillende thema's. Via de inhoudstafel kun je makkelijk navigeren naar de onderwerpen die jou interesseren door erop te klikken.

Over ADR: Hier vind je informatie over ADR-Vlaanderen als sociaal-culturele organisatie en koepel van de Roemeniëwerkingen in Vlaanderen.

Aanbod: Hier vind je informatie over het aanbod van ADR-Vlaanderen voor zijn lokale ADR-groepen.

Activiteit: voorstellen van activiteiten die je kunt organiseren in Vlaanderen en hoe je dit aanpakt. Bij elke fiche staat vermeld wat het doel is, de ADR-groep die hier ervaring mee heeft en hoe ADR-Vlaanderen kan ondersteunen.

Partner: voorstellen van acties die je kunt opzetten met betrekking tot jouw partnerdorp of -project. Ook hier wordt steeds het doel vermeld, de ADR-groep die hier ervaring mee heeft en hoe ADR-Vlaanderen kan ondersteunen.

Tips & tricks: tips rond verschillende concrete onderwerpen met betrekking tot jouw ADR-groep, bijvoorbeeld rond promotie en communicatie.

Dynamisch handboek

Het inspiratieboek is een dynamisch boek, dat wil zeggen dat het nooit af is en meegroeit met ADR-Vlaanderen en de groepen: er worden regelmatig fiches geüpdatet of nieuwe toegevoegd. ADR-Vlaanderen voorziet één exemplaar voor elke ADR-groep: een ringkaft met de eerste fiches. Dit boek is losbladig zodat latere fiches er gemakkelijk kunnen worden bijgevoegd. Verder is het inspiratieboek voor iedereen digitaal beschikbaar via www.adrvlaanderen.be. In de PDF kan je op de titels in de inhoudstafel klikken en zo kom je meteen bij de desbetreffende fiche.

We horen graag van jou!

Heb je vragen over het inspiratieboek? Wil je een ereplaats krijgen als expertgroep bij een van de onderwerpen? Heb je een suggestie voor een nieuw onderwerp? Vind je het een handig instrument? Al je vragen, opmerkingen, ervaringen en suggesties zijn welkom via info@adrvlaanderen.be.

Veel lees- en actieplezier!

ADR-Vlaanderen

Waarvoor ADR-Vlaanderen staat

ADR-Vlaanderen verenigt mensen met een hart voor Roemenië, dat is altijd zo geweest. Maar hoe dat concreet wordt ingevuld evolueert mee met de maatschappij. De missie, visie en strategie vormen samen het kompas van de organisatie. Ze zeggen waarvoor we staan, wat we doen, waarom en hoe. Met andere woorden wat ADR-Vlaanderen uniek maakt.

Wat erachter zit

Sinds het ontstaan van ADR-Vlaanderen in 1989 is er veel veranderd in de maatschappij en dus ook bij ADR-Vlaanderen. ADR-Vlaanderen werd opgestart om de Roemeense dorpen te redden van de ondergang. Vanuit Vlaanderen kwamen verschillende humanitaire acties op gang. Vlamingen, die nog nooit voet hadden gezet in Roemenië, trokken met hulpgoederen naar daar om de bevolking te helpen. Solidariteit is op deze manier van in het begin al een belangrijke waarde bij ADR-Vlaanderen. Na deze eerste noodhulp veranderde de hulpverlening in structurele hulp en werden er bijvoorbeeld water- en gasleidingen geïnstalleerd. De structurele hulp evolueerde meer en meer naar samenwerking en er ontstonden mooie banden tussen de inwoners van de Roemeense partnerdorpen en de Vlaamse vrijwilligersgroepen.

In 2004 werd er een onderzoek gevoerd bij de ADR-groepen of het wenselijk was om de koepel te laten voortbestaan. Daaruit bleek dat nog heel wat Roemeniëwerkingen nood hadden aan een overkoepelend orgaan. In 2007 trad Roemenië toe tot de Europese Unie en later werd ADR-Vlaanderen erkend als sociaal-culturele organisatie door de Vlaamse regering. Sinds de toetreding van Roemenië tot de Europese Unie is het aantal Roemenen dat verhuisde naar de rest van Europa spectaculair gestegen. Ondertussen zijn Roemenen zelfs de grootste migrantengroep in België geworden, al vallen ze hier niet zo op. De Roemenen in Vlaanderen zijn een interessant nieuw doelpubliek voor ADR-Vlaanderen en zijn groepen. ADR-Vrijwilligers kennen namelijk als geen ander de Roemeense cultuur en hebben een unieke band met Roemenië. Ideaal dus om deze doelgroep te betrekken bij de werking en zo Roemenen te laten kennismaken met Vlaanderen en Vlamingen met Roemenië. Door deze veranderingen van de laatste jaren is ADR-Vlaanderen vandaag vooral de koepel van ADR-groepen in Vlaanderen en een sociaal-culturele organisatie die Vlamingen en Roemenen wil samenbrengen. Dat zie je ook terug in de missie.

Missie

ADR-Vlaanderen verenigt mensen met een hart voor Roemenië

ADR-Vlaanderen is de autonome Vlaamse organisatie van vrijwilligers die:

- Ondersteuning geeft aan vrijwilligersgroepen in Vlaanderen die zich engageren voor een duurzame en solidaire samenleving in Vlaanderen en Roemenië.
- Ondersteuning geeft aan de groeiende Roemeense gemeenschap in Vlaanderen en hun zelforganisaties.
- Werkt in Vlaanderen aan een betere bewustwording van de reële situatie in Roemenië .

ADR-Vlaanderen brengt Vlamingen en Roemenen samen waardoor inclusie sterk bevorderd wordt. Op deze manier draagt ADR-Vlaanderen bij tot de profilering van Vlaanderen als een open en inspirerende regio in Europa. ➔

Visie

ADR-Vlaanderen wil als koepel:

ADR-vrijwilligersgroepen begeleiden en ondersteunen door:

- Vormingen en informatie aan te bieden via regiovergaderingen, contactdagen en de jaarlijkse Algemene Vergadering zodat ze hun werking beter kunnen organiseren.
- Via thematische werkgroepen beschikbare kennis in onze vereniging bij elkaar te brengen en bruikbaar te maken voor alle ADR-groepen die er belangstelling voor hebben. Zo kan hun werking verbeteren, kunnen ze nieuwe initiatieven ontwikkelen of nieuwe doelgroepen bereiken via andere activiteiten.
- Jaarlijks een bovenlokaal cultureel aanbod te presenteren met als voornaamste doelgroepen: Vlamingen met interesse voor Roemenië en Roemenen die in Vlaanderen wonen. Uit deze ontmoeting kan een vernieuwde werking groeien.
- Het uitwerken van een aanbod voor de lokale groepen en voor lokale initiatieven op vlak van ontmoeting, maatschappelijke activering, vorming en cultuur. Dit aanbod wordt via een permanent geactualiseerd 'Inspiratieboek' (dat je nu leest) aan de ADR-groepen gepresenteerd.

De groeiende groep van Roemeense burgers in Vlaanderen als een nieuwe doelgroep benaderen via initiatieven van inburgering en integratie en de groeiende Roemeense (orthodoxe) gemeenschap in Vlaanderen. Hiervoor zal ADR-Vlaanderen:

- Samenwerken met de Vlaamse diensten van inburgering en integratie en de lokale ADR-groepen stimuleren om, in overleg met deze regionale diensten, hun werking voor te stellen tijdens cursussen van inburgering waaraan Roemenen participeren.
- Contacten leggen met de Roemeense orthodoxe gemeenschap in Vlaanderen en in overleg nagaan op welke manier er kan samengewerkt worden: lokaal en regionaal.
- Samen met Roemeense zelforganisaties sociaal-culturele activiteiten organiseren.

Werken aan bewustwording in Vlaanderen over de reële situatie in Roemenië via eigen initiatieven maar ook via allerlei samenwerkingsverbanden met organisaties en diensten. ADR-Vlaanderen stelt hierbij in Vlaanderen zijn expertise als Roemenië-kenner ter beschikking.

Strategie om dit te realiseren

ADR – Vlaanderen wil dit alles realiseren via methodieken van het sociaal-cultureel werk op lokaal, regionaal en Vlaams niveau. Vooral via gemeenschapsvormende activiteiten, informele en formele vormende activiteiten en activiteiten die mensen in onze samenleving activeren om kritisch aan te kijken tegen de Vlaamse, Roemeense en Europese samenleving. Waar nuttig zullen lokaal, regionaal en op Vlaams niveau ook culturele activiteiten worden georganiseerd ter ondersteuning van bovenstaande initiatieven.

Functiemix en rollen ADR-Vlaanderen

Als sociaal-culturele organisatie realiseert ADR-Vlaanderen zijn missie (zie thema 'over ADR') via verschillende sociaal-culturele functies: de gemeenschapsvormende functie, de maatschappelijke bewegingsfunctie en de leerfunctie. Er bestaat ook nog een vierde functie, namelijk de culturele functie. ADR-Vlaanderen beschouwt deze als ondersteunend voor de andere drie. Daarnaast vervult ADR-Vlaanderen als middenveldorganisatie ook drie rollen die nauw verbonden zijn met die functies: de verbindende rol, de kritische rol en de laboratoriumrol. Deze fiche vertelt kort hoe ADR-Vlaanderen deze functies en rollen zal invullen. Wil je meer lezen? De uitgebreide visies kan je bekomen bij het secretariaat.

Functiemix

De icoontjes die hieronder bij de 4 sociaal-culturele functies staan, kan je ook terugvinden verder in dit inspiratieboek. Op die manier zie je in een oogopslag bij welke functie de betreffende fiche hoort.

Gemeenschapsvormende functie: ondersteunen en samenbrengen

ADR-Vlaanderen **ondersteunt** groepen die zich engageren voor een duurzame en solidaire samenleving in Vlaanderen. Dit op individueel niveau, maar vooral door de groepen samen te brengen om nieuwe groepen te vormen en ervaring en kennis te delen. Daarnaast ondersteunt ADR-Vlaanderen de groeiende gemeenschap van Roemenen in Vlaanderen en helpt met de inclusie van deze doelgroep. Door het brede publiek van Vlamingen en Roemenen **samen te brengen** en het onbekende bekend te maken probeert de organisatie bij Vlamingen het wantrouwen ten opzichte van migranten te verminderen.

Leerfunctie: onbewust en onbedoeld leren

Leren is volgens ADR-Vlaanderen de evolutie in de manier waarop je de wereld ziet en hoe je jezelf hieraan aanpast. Er zijn twee manieren van leren waarop ADR-Vlaanderen inzet. Enerzijds het **doelbewust leren**. Dit doen we met de ADR-academie (zie thema 'aanbod ADR') en het inspiratieboek dat je nu leest. Anderzijds is er het **onbedoeld leren** (waaronder leren door ervaring) dat zeker even belangrijk is. Daarop zet de organisatie in met (inleef)reizen, sociaal culturele activiteiten en het magazine Buna (zie thema 'aanbod ADR') waarin thema's anders bekeken worden.

Maatschappelijke bewegingsfunctie: solidaire en duurzame samenleving in Vlaanderen en Roemenië creëren

Over het algemeen heerst er een eerder **negatieve perceptie** over Roemenië en de Roemenen. Hier wil ADR-Vlaanderen iets aan doen door Roemenen en Vlamingen samen te brengen, inclusie te bevorderen, Roemenen zich welkom te laten voelen, hen een stem te geven, enzovoort. Verder is er in de maatschappij van vandaag een toenemend **nationalistisch denken**. Dit wil ADR-Vlaanderen tegengaan door niet enkel te focussen op Vlaanderen maar ook op Roemenië als deel van de Europese Unie. De maatschappelijke bewegingsfunctie wordt vervuld via politisering (debat, sociaal culturele evenementen en thema's anders bekeken) en vooral engagement.

Culturele functie: ondersteuning voor andere functies.

Deze functie omvat het delen van de Roemeense en Vlaamse/Belgische cultuur en het organiseren van **culturele evenementen**. Dit steeds met als doel het samenbrengen van mensen, het inzetten op maatschappelijke beweging of het creëren van een leeromgeving.

Rollen

ADR-Vlaanderen vervult de **verbindende rol** via de gemeenschapsvormende en lerende functie. De organisatie verbindt mensen met een hart voor Roemenië, zowel Vlamingen als Roemenen die in Vlaanderen wonen. Dit onder andere door het organiseren van sociaal culturele activiteiten en lokale groepen aan te moedigen hetzelfde te doen. Op die manier kunnen Roemenen en Vlamingen elkaars cultuur beter leren begrijpen en een meer open blik ontwikkelen op de wereld.

De kritische rol wordt vervuld via de maatschappelijke bewegingsfunctie en de leerfunctie. ADR-Vlaanderen neemt een kritische rol op door multimediale campagnes te ontwikkelen die aanzetten tot kritisch denken (uitvoering gepland voor 2021), ervaringen te faciliteren met andere culturen, een alternatieve blik te werpen op de Roemeense en Belgische samenleving/actualiteit en door activiteiten zoals debatten te organiseren.

De Laboratoriumrol heeft als doel het verlagen van drempels en het bevorderen van het inburgeringsproces bij Roemenen. In het kader van deze rol start ADR-Vlaanderen tijdens de beleidsperiode 2021-2025 een experiment in verband met het opleiden van vrijwilligers van Roemeense afkomst met als doel Roemenen in te burgeren en te betrekken als vrijwilliger bij de werking van ADR-Vlaanderen. De uitvoering van dit experiment start in 2021.

Experten bij ADR-Vlaanderen

Doel:

Beroep doen op de expertise van ADR-Vlaanderen als netwerk.

ADR-Vlaanderen heeft binnen zijn netwerk heel wat experts omtrent verschillende thema's waar je als ADR-groep mee te maken krijgt: vb. rond gezondheidszorg in Roemenië, transport naar Roemenië, vzw-wetgeving, aanvragen van subsidies, communicatie en meer. Je kan deze experts contacteren als je vragen hebt rond de thema's of meer informatie wil. In onderstaande lijst vind je ook de contactpersoon voor jouw regio terug. Wil je meer informatie rond een specifieke actie in dit inspiratieboek? Dan vind je onderaan op elke fiche de contactgegevens van een ervaren ADR-groep.

Werking ADR-Vlaanderen en ADR-groepen

- **Algemeen:** Jozef Goebels (voorzitter ADR): te bereiken via jozef.goebels@kuleuven.be of 04 77 72 84 00.
- **Algemeen, communicatie en grafische vormgeving, inspiratieboek, COVID-19, projectrekeningen Koning Boudewijnstichting:** Daniela Covic (educatief medewerker ADR): te bereiken via daniela.covic@adrvlaanderen.be of 014 40 31 64 (kantooruren). Daniela komt graag langs op regiovergaderingen of bij individuele groepen als er specifieke vragen zijn.
- **Verzekeringen vrijwilligers, Flashberichten ADR, Buna abonnementen, archief ADR-groepen, lidgelden, reservering uitleenmateriaal, debetnota's:** Els Vanuytven (administratief medewerker ADR): te bereiken via administratie@adrvlaanderen.be of 014 40 31 64 (kantooruren).
- **ADR-website, ADR-online registratiesysteem:** Frans Vanhellemont (zelfstandig medewerker ADR): te bereiken via frans.vanhellemont@adrvlaanderen.be of 04 96 57 08 81.
- **Financien ADR-Vlaanderen:** Patrick Puissant (penningmeester ADR): te bereiken via ppuissant@yahoo.be.
- **Vzw-wetgeving:** Mon Verrydt (Roemeniëcomité Balen): te bereiken via raymond.verrydt@skynet.be.
- **Vrijwilligersbeleidsplan, ADR-jeugd, verjonging en vernieuwing bestuursleden en jeugdbeweging Chiro:** Peter Andriessen (Somepro): te bereiken via peter.andriessen@fulladsl.be, 014 43 39 82 of 04 84 94 53 24. (s'avonds). Peter komt graag langs op regiovergaderingen of bij individuele groepen als er specifieke vragen zijn.

Projecten in Vlaanderen

- **Roemeens orthodox geloof in Vlaanderen:** Patrick Puissant (Corfoo vzw): te bereiken via ppuissant@yahoo.com.
- **Roemenen in Vlaanderen:** Patrick Van den Nieuwenhof (extern medewerker ADR) te bereiken via patrick@adrvlaanderen.be. Patrick komt graag langs op regiovergaderingen of bij individuele groepen als er specifieke vragen zijn.

Projecten in Roemenië

- **The Open Network, gezondheidszorgsysteem, gedecentraliseerd Forum, BEROCC, CARP-OMENIA:** Jozef Goebels (voorzitter ADR): te bereiken via jozef.goebels@kuleuven.be of 04 77 72 84 00.
- **The Open Network:** Cristina Chert (Executive Director TON): te bereiken in het Engels of Roemeens via chert_cristina@yahoo.com of 0727 850 691 (Roemenië).
- **Gedecentraliseerd forum:** Frans Vanhellemont (extern medewerker ADR): te bereiken via frans.vanhellemont@adrvlaanderen.be of 04 96 57 08 81.
- **Gedecentraliseerd forum en thuiszorg in Roemenië:** Jozef Goebels (voorzitter ADR): te bereiken via jozef.goebels@kuleuven.be of 04 77 72 84 00.
- **Vizidom - Ziekzorgswerking in Roemenië, FDAAM en samenwerking Internationale dienst Landsbond Christelijke Mutualiteiten:** Stef Van Hoof: te bereiken via stef.van.hoof@telenet.be of 0496 50 26 27.
- **Materiaal uitleendienst thuiszorgwinkels:** Jos Verbraeken (Somepro): te bereiken via jverbraeken@skynet.be.
- **Brandweer in Roemenië:** Jozef Goebels (voorzitter ADR): te bereiken via jozef.goebels@kuleuven.be of 04 77 72 84 00.
- **Schoolstages in Roemenië:** Patrick Van den Nieuwenhof (extern medewerker ADR-Vlaanderen) te bereiken via patrick@adrvlaanderen.be.
- **Europees project SOS Fire!:** Frans Vanhellemont (extern medewerker ADR): te bereiken via frans.vanhellemont@adrvlaanderen.be of 04 96 57 08 81.
- **Bijzonder jeugdzorg in Roemenië, vakanties Roemeense kinderen in Vlaanderen:** Annemie Govaere (HUROKI): te bereiken via annemie.govaere@hotmail.com.
- **AGLT - SPEAS:** Bart Wynants (secretaris ADR): te bereiken via info@somepro.be of 0475 85 62 29.
- **Transport naar Roemenië:** Luc De Bondt (Vinatori Turnhout) te bereiken via luc.debondt@skynet.be of 0476 57 12 35.
- **Transport naar Roemenië, samenwerken met Roma:** Johan Degrieck (Cross to Romania De Panne): te bereiken via johan.degrieck@telenet.be of 0484 78 21 52.

Subsidies

- **Europese subsidies jeugd:** Bart Wynants (secretaris ADR): te bereiken via info@somepro.be of 0475 85 62 29.
- **Europese subsidies Erasmus +:** Cristina Chert (Executive Director TON): te bereiken in het Engels of Roemeens via chert_cristina@yahoo.com of 0727 850 691 (Roemenië).

Toerisme naar Roemenië:

- **Algemeen:** Jef van Meerbergen: te bereiken via jefvanmeerbergen@yahoo.com of 0476 88 69 99.
- **Algemeen, regio Bucovina en Maramures, opmaak reisprogramma's Roemenië:** Patrick Hauman: te bereiken via phauman@skynet.be of 0498 30 75 05.
- **Toerisme regio Banat, fietsreizen en wandelreizen:** Ria Embrechts en Paul Helsen: te bereiken via paul.helsen@pandora.be of 04 76 48 62 39.
- **Saksische weerkerken, geschiedenis en toerisme Transsylvanië:** Jean-Paul Van der Elst: te bereiken via jeanpaul.vanderelst@gmail.com of 0485 75 74 78.

Lijst van contacten binnen de regio:

Regio Kempen:

- Jef van Meerbergen (Murgesticomité Kasterlee): te bereiken via jefvanmeerbergen@yahoo.com of 0476 88 69 99.

Regio Limburg

- Marleen Smeyers (Limpro): te bereiken via limburgse.roemeniewerking@live.be.

Regio Vlaams-Brabant:

- Frans Vanhellemont (Bertem-Taut): te bereiken via frans.vanhellemont@adrvlaanderen.be of 04 96 57 08 81.

Regio Dender

- Hilde Maes (ADR Dilbeek): te bereiken via bmi@telenet.be of 025 69 43 55.

Regio Oost-Vlaanderen

- Roger Cockhuyt (SOS Macaresti Maldegem): te bereiken via roger.cockhuyt@skynet.be of 0498 93 95 84.
- Patrick Puissant (Corfoo Aalst): te bereiken via ppuissant@yahoo.com.

Regio West-Vlaanderen:

- Johan Degrieck (Cross to Romania De Panne): te bereiken via johan.degrieck@telenet.be of 0484 78 21 52.

Somepro

- Jos Verbraeken: te bereiken via jverbraeken@skynet.be
- Bart Wynants: te bereiken via info@somepro.be of 0475 85 62 29.

Doe mee!

Heb je zelf een expertise die je graag wil delen met andere ADR-groepen?

Stuur een mailtje met jouw gegevens en de thema's waar je mee kan helpen naar info@adrvlaanderen.be

Via de ADR-academie wil ADR-Vlaanderen haar groepen ondersteunen op een structurele manier. Dit rond thema's die belangrijk zijn voor lokale ADR-groepen. De academie omvat vormingen, informatiemomenten en workshops die worden georganiseerd in verschillende regio's, bovenlokaal en online. Aangevuld met dossiers en handleidingen die terug te vinden zijn op de ADR-website.

Doel:

ADR-groepen inhoudelijk ondersteunen.

Korte inhoud

De ADR-academie is het verlengde van het inspiratieboek waarbij thema's uitgebreider aan bod komen. Op die manier is de academie in eerste instantie bedoeld voor (lokale) ADR-vrijwilligers. Daarnaast zijn ook andere geïnteresseerden zeker welkom. De academie behandelt praktische thema's waar de ADR-groepen mee bezig zijn. Een eerste initiatief van de ADR-academie, in samenwerking met Jint en LimPro, is een informatiemoment rond subsidiemogelijkheden voor jeugdwerkprojecten (zie verder thema 'aanbod').

Opzet

De uitwisseling tussen groepen is een belangrijk aandachtspunt binnen de academie. Tevens biedt deze academie kansen voor geïnteresseerde nieuwkomers om aan te sluiten bij ADR-Vlaanderen en een lokale ADR-groep. Binnen de academie moet plaats zijn voor groepen die 'good practices' delen met andere groepen. De activiteiten bestaan uit vormingen, werkgroepen en workshops. Deze worden bovenlokaal of regionaal georganiseerd afhankelijk van de interesse van de groepen. Deze gaan zowel online als fysiek door. Daarnaast maken ook handleidingen, dossiers en voorbeelddocumenten deel uit van de ADR-academie. Bijvoorbeeld de handleiding 'online vergaderen met Webex' (zie thema 'tips & tricks') of de sociale mappen (zie ook thema 'partner'). De documenten zijn te downloaden via [de website van ADR-Vlaanderen](#) (winkelkarretje rechts bovenaan).

Thema's

Enkele voorbeelden van thema's die aan bod kunnen komen:

- Digitaal atelier: activiteit bekend maken, Facebookevenement aanmaken, affiche maken, nieuwsbrief, registratiesysteem,... Het is de bedoeling dat een onderwerp uit dit thema kort aan bod komt op elke regionale vergadering.
- Thuiszorg: werkgroep met uitwisseling
- Brandweer: werkgroep met uitwisseling, Europees project SOS Fire! (zie ook thema 'aanbod')
- Inclusie van Roemenen in Vlaanderen
- Sociale kaart: materiaal van andere groepen, eventueel workshops (zie ook thema 'partner:').
- Vervoer van materiaal naar Roemenië: gericht op tips en good practices van andere groepen.
- School ondersteunen: gericht op tips en good practices van andere groepen
- Gemeentepolitiek in Roemenië: hoe samenwerken met lokale besturen?: tips en good practices
- Vrijwilligersbeleid: vorming met expert en uitwisseling
- Vzw-wetgeving: vorming met expert
- Fondsenwerving: vorming met expert en uitwisseling

Concrete initiatieven zullen steeds bekend worden gemaakt via de website en de nieuwsflash van ADR-Vlaanderen. Een eerste initiatief is een informatiemoment rond subsidiemogelijkheden voor jeugdwerkprojecten in samenwerking met Limpro en Jint (zie verder thema 'aanbod'). Fiches uit het inspiratieboek die een initiatief van de ADR-academie aankondigen kan je herkennen aan het logo bovenaan.

Doe mee!

Heb je andere suggesties voor de ADR-academie? Wil je je expertise ergens delen of heb je een specifieke nood? Laat het weten via info@adrvlaanderen.be.

Meer informatie? Handleidingen en documenten vind je op [de website van ADR-Vlaanderen](#). Klik op het winkelkarretje rechts bovenaan. Hou de website en de nieuwsflash in de gaten voor nieuwe initiatieven.

Steun bij activiteiten

Doel:

ondersteuning van koepel bij activiteiten.

Wil je als ADR-groep een activiteit organiseren om een nieuwe doelgroep te bereiken, maar ben je bang om verlies te draaien? ADR-Vlaanderen wil groepen ondersteunen bij het organiseren van bepaalde activiteiten en heeft daarom een reglement opgesteld rond het aanvragen van financiële steun bij de koepel.

Korte inhoud

ADR-Vlaanderen wil als koepel ADR-groepen ondersteunen om activiteiten te organiseren om nieuwe doelgroepen aan te trekken. Financiële middelen kunnen hierbij een drempel vormen omdat dit soort activiteiten vaak niet het interessantste zijn om aan fondsenwerving te doen. Daarom kunnen ADR-groepen vanaf nu een aanvraag indienen bij ADR-Vlaanderen voor financiële steun. De voorwaarden en het verdere verloop van deze procedure vind je in deze fiche.

Voorwaarden

Om in aanmerking te komen voor de financiële steun moet de aanvrager en de activiteit aan bepaalde voorwaarden voldoen:

- De aanvrager is een effectief lid van ADR-Vlaanderen vzw en vertegenwoordigt een lokale ADR-groep die betrokken is bij de organisatie van de activiteit waarvoor steun gevraagd wordt.
- De activiteit is een organisatie van één of meerdere ADR-groepen die lid zijn van ADR-Vlaanderen.
- De activiteit waarvoor financiële steun gevraagd wordt, is geen fondsenwervende activiteit.
- Het thema van de activiteit moet bij een breed, bovenlokaal publiek interesse opwekken.
- De activiteit moet passen in één van de doelstellingen van het beleidsplan van ADR-Vlaanderen en sluit aan bij de sociaal-culturele functies en rollen van de organisatie (zie fiche 'functiemix en rollen ADR-Vlaanderen') en de missie en visie (zie fiche 'Waarvoor ADR-Vlaanderen staat').

Aanvragen

Indien de organisatie beantwoordt aan de voorwaarden kan deze [een aanvraagformulier](#) volledig invullen en indienen. De aanvraag zal vervolgens voorgelegd worden op het bestuursorgaan. Het bestuursorgaan vergadert elke tweede dinsdag van de maand (met uitzondering van augustus) doe dus zeker tijdig een aanvraag.

Het bestuursorgaan beslist over het al dan niet geven van steun en over het bedrag dat zal toegekend worden. Dit zal ook sterk afhangen van de hoegrootheid van de gevraagde tussenkomst en de financiële situatie van ADR-Vlaanderen.

De aanvrager verbindt er zich toe om ADR-Vlaanderen uitdrukkelijk te vermelden op alle promotie en communicatie en het logo toe te voegen.

Doe mee!

Een aanvraag indienen voor ondersteuning van de koepel kan via [het aanvraagsformulier](#). Dat vind je het via de website van ADR-Vlaanderen bij 'mijn ADR' waar je klikt op 'ondersteuning'. Lees zeker eerst de voorwaarden in deze fiche.

Wil je op een andere manier ondersteuning bij een bepaalde activiteit? Twijfel niet ons te contacteren via info@adrvlaanderen.be of +32 14 40 31 64 om de mogelijkheden te bekijken.

Overzicht fondsenwervingsmogelijkheden

Geld inzamelen om je projecten te verwezenlijken is niet altijd even makkelijk. Daarom maakte ADR-Vlaanderen een overzicht van fondsenwervingsmogelijkheden die interessant kunnen zijn voor ADR-groepen.

Doel:

fondsen werven voor lokale projecten.

Korte inhoud

Er zijn verschillende mogelijkheden om fondsen te werven bij je brede achterban. We zetten er hier enkele interessante op een rijtje. [Op de ADR-Website](#) (bij mijn adr - ondersteuning) vind je een volledig overzicht met meer informatie en links naar de websites van de initiatieven/platformen. Heb je zelf suggesties? Laat het ons zeker weten.

Overzicht fondsenwervingsmogelijkheden

- Bij de **Koning Boudewijnstichting** kun je een aanvraag indienen voor een eigen projectrekening waardoor schenkers recht hebben op belastingaftrek. Daarnaast lanceren ze tal van projectoproepen waarop je kunt inschrijven om financiële middelen te krijgen.
- **De Warmste week** verzamelt jaarlijks heel wat geld bij Vlamingen voor verschillende goede doelen. Dit jaar kun je een project indienen met als thema 'Kunnen zijn wie je bent'. Je schrijft je best ook in op de nieuwsbrief om op de hoogte te blijven van de acties van de volgende jaren.
- Op het platform **Trooper** kun je als vereniging een pagina aanmaken. Als mensen daar passeren bij het online shoppen krijg je een procentje van het besteedde bedrag.
- Is er in jouw buurt een **Makro**? Dan is 'het leuke steuntje' interessant. Mensen kunnen daarmee namelijk eenmalig hun kaart aan jouw vereniging koppelen waardoor je vervolgens bij elke aankoop een procent krijgt als tegoedbon.
- Verschillende **grote organisaties of bedrijven hebben een fonds** waarmee ze verenigingen steunen waarmee een (ex-) medewerker een bepaalde band heeft. Misschien werkt(e) een vrijwilliger of sympathisant van jullie groep wel bij een bedrijf dat zo'n fonds heeft?
- Bij **Crowdfunding** doe je een open oproep op het internet om een bepaald bedrag bij elkaar te krijgen. Het werkt via een principe van alles of niets: als je het bepaalde bedrag niet haalt, krijg je niets. De platformen ondersteunen je wel bij het opzetten en uitvoeren van je campagne. Er zijn verschillende platformen:
  - **Growfunding** die focust op projecten met een positieve sociale verandering als doel
  - **Ulule** dat samenwerkt met Hello Bank (BNP Paribas Fortis) en een breed scala aan thema's toelaat.
  - **Scrowd** dat niet werkt met giften, maar met aandelen. Dit kan handig zijn als je als vereniging een grote aankoop wilt doen die je niet in een keer kan financieren.
- **Fondsenwervingsactiviteiten en verkoop** is de meest gekende manier om fondsen te werven. Deze promoten kan via de ADR-website en inspiratie over activiteiten vind je in dit boek

Suggesties

Heb je zelf nog suggesties of ervaringen? Laat het ons weten via info@adrvlaanderen.be zo kunnen we het overzicht blijven verbeteren.

Doe mee!

[Op de ADR-Website](#) (bij mijn ADR - ondersteuning) vind je een volledig overzicht met meer informatie en links naar de websites van de initiatieven/platformen. Door de pagina navigeren doe je door rechts in het menu op de onderdelen te klikken.

Opmerkingen over het overzicht welkom via info@adrvlaanderen.be.

Overzicht subsidiemogelijkheden

Je hebt een projectidee en enthousiaste partners om er aan mee te werken. Nu moet je financiële middelen vinden om het project te kunnen uitvoeren. Overheden bieden op verschillende niveaus subsidiemogelijkheden aan, maar het kan soms een hele doolhof zijn om daar je weg in te vinden.

Doel:

- Beroep doen op subsidies voor de realisatie van projecten
- Materiaal uitleenen bij de provinciale uitleendiensten

Korte inhoud

Er zijn verschillende subsidiemogelijkheden zowel bij de lokale, provinciale als Europese subsidiekanalen. We zetten er hier enkele interessante op een rijtje. [Op de ADR-website](#) (bij mijn ADR - ondersteuning) vind je een volledig overzicht met meer informatie (voorwaarden, thema's,...) en links naar de websites van de subsidieprogramma's. Naast subsidiemogelijkheden vind je op die pagina ook links naar de uitleendiensten van elke provincie en een beknopt overzicht van wat je er kunt lenen.

Lokale subsidies

Om te weten welke subsidies jouw gemeente aanbiedt ga je naar de website van de gemeente en zoek je op '**subsidierglementen**'. Meestal vind je dan een overzicht van alle subsidiereglementen per soort organisatie. ADR-groepen hebben een hele diverse werking en vallen meestal onder de reglementen voor sociaal-culturele organisaties en/of voor internationale samenwerking. Zetelen in een gemeentelijke **adviesraad** (vb. cultuurraad of raad voor internationale samenwerking) is soms verplicht om in aanmerking te komen voor subsidies. Los daarvan kan het ook interessant zijn om jouw expertise te gebruiken om advies te geven aan het lokale beleid.

Provinciale subsidies

Sommige provincies rijken subsidies uit aan verenigingen die bezig zijn rond provinciale thema's, al is dit veel beperkter dan vroeger.

- **Provincie Oost-Vlaanderen:** subsidies voor het ondersteunen van het lokaal mondiaal beleid : voor projecten met als thema het vergroten van het draagvlak van mondiale solidariteit en/of wereldburgerschap.
- **Provincie Vlaams-Brabant:** subsidies voor taalstimulering Nederlands: voor projecten die anderstalige inwoners stimuleren om Nederlands te leren.
- **Provincie West-Vlaanderen:** cofinanciering voor Europese projecten. In sommige gevallen kun je hier terecht voor extra financiering als je een Europees project indient.

Provinciale uitleendienst

Bij de provinciale uitleendiensten kunnen verenigingen en lokale comités voor een klein prijsje verschillende materialen uitleenen om te gebruiken tijdens activiteiten. Dit zijn dan wel geen financiële middelen, maar bij het gebruiken van dit materiaal kun je kosten besparen bij het organiseren van (fondsenwervende) activiteiten. Het gaat dan over geluidsmateriaal, projectie - en tentoonstellingsmateriaal, sport, licht, toegankelijkheid tot soms zelfs stoelen of een quiz-systeem. Sommige diensten verkopen daarnaast ook hun oude materiaal.

Vlaamse subsidies

- **Internationale initiatieven sociaal-cultureel werk:** Een tussenkomst in de reis- en verblijfskosten om internationale initiatieven te stimuleren binnen de sector van sociaal-cultureel volwassenenwerk (voor organisaties met rechtspersoonlijkheid).
- **Innovatieve partnerprojecten:** samenwerkingen tussen culturele en niet-culturele partners (ook natuurlijke personen).
- **Bovenlokaal cultuurproject:** voor projecten met een culturele finaliteit die de reguliere werking van de organisatie overschrijdt en een bovenlokaal aspect heeft vb. door samenwerking (voor organisaties met rechtspersoonlijkheid).
- **Projectoproepen integratieprojecten:** het Agentschap Integratie en Inburgering lanceert af en toe projectoproepen voor organisaties die (willen) bezig zijn met integratie. Momenteel zijn er geen oproepen, maar je kunt op de hoogte blijven via hun nieuwsbrief. ➤

Europese subsidies

- **CERV-programma** (Citizenship, Equality, Rights & Values): voor stedenbanden (town twinning), netwerken van steden en projecten van maatschappelijke organisaties. Het programma vroeger gekend als ‘Europa voor de burger’ valt hier nu onder.
- **Creative Europe** - subprogramma cultuur: heeft tot doel: de bescherming, ontwikkeling en bevordering van de Europese culturele en taalkundige verscheidenheid en de bescherming en ontwikkeling van het culturele erfgoed van Europa
- **Erasmus+ jeugd**: De focus ligt op niet-formeel leren en de ervaring van jongeren. Zie ook fiche ‘mogelijkheden EU-jongerenprogramma’s’.
- **European Solidarity Corps**: De focus ligt hier op solidariteit en de impact die jongeren hebben op de maatschappij. Zie ook fiche ‘mogelijkheden EU-jongerenprogramma’s’.
- **Erasmus + opleiding en onderwijs** (KA 2): heeft tot doel om de leermobiliteit van individuen (volwassenen) te bevorderen. Leren wordt hier gezien als iets breed dus niet alleen “schoolse” opleidingen komen in aanmerking.
- **EU4Health**: projecten rond verbeteren en bevorderen van verschillende aspecten van gezondheidssystemen.
- **Horizon**: culture, creativity & inclusive society (cluster 2): heeft als doel om burgerparticipatie te versterken, om cultureel erfgoed te beschermen en bevorderen en in te spelen op veelzijdige sociale en culturele transformaties.

Als je meer informatie nodig hebt over Europese subsidies in het algemeen kun je bij VLEVA terecht. Weet je niet goed bij welk subsidieprogramma jouw project past? Dan kun je contact opnemen met het [VLEVA-subsidieteam](#). Tot slot wordt aangeraden om eerst deel te nemen aan een Europees project als partner alvorens er zelf een in te dienen. Via [een lijst van partneroproepen](#) vind je projecten die nog op zoek zijn naar partners. Je kunt natuurlijk zelf ook altijd partners aansporen om een project in te dienen.

Andere

ADR-Vlaanderen ondersteunt ADR-groepen om activiteiten te organiseren die passen binnen het beleidsplan van ADR-Vlaanderen. Dit kan interessant zijn om nieuwe doelgroepen aan te trekken. Meer informatie in de fiche ‘steun bij activiteiten’.

Suggesties

Heb je zelf nog suggesties of ervaringen? Laat het ons weten via info@adrvlaanderen.be zo kunnen we het overzicht blijven verbeteren.

Doe mee!

[Op de ADR-Website](#) (bij Mijn ADR - ondersteuning) vind je een volledig overzicht met meer informatie en links naar de websites van de subsidieprogramma's. Door de pagina navigeren doe je door rechts in het menu op de onderdelen te klikken.

Opmerkingen over het overzicht welkom via info@adrvlaanderen.be.

ADR *academie* Mogelijkheden EU jongerenprogramma's

ADR-Vlaanderen organiseerde in samenwerking met Limpro eind 2020 en begin 2021 twee informatiesessies over Europese subsidiemogelijkheden voor jongerenprojecten. In deze fiche vind je een korte samenvatting van deze infosessies.

Doel:

subsidiemogelijkheden voor jeugdwerkprojecten leren kennen.

Korte inhoud

Er zijn verschillende mogelijkheden wat betreft uitwisselingen tussen jongeren. Hier vind je de belangrijkste subsidieprogramma's en de meest relevante projecten. Tot slot kun je hier nog enkele tips lezen over hoe je aan een eigen project begint en waar je ondersteuning kunt krijgen.

Subsidieprogramma's

Er zijn 3 mogelijke subsidieprogramma's, elk van deze programma's heeft zijn eigen soort projecten:

- Het jeugdruik van Erasmus + is het grootste en omvat: participatieprojecten, groepsuitwisselingen (zie verder) en twee projecten rond jeugdwerk. Dit programma focust op niet-formeel leren.
- Het European Solidarity Corps heeft als onderdelen vrijwilligerswerk, vrijwilligersteams en solidariteitsprojecten (zie verder). De focus ligt op solidariteit.
- BelJ is het uitwisselingsprogramma binnen België over de taalgrens heen.

Groepsuitwisselingen en vrijwilligersteams

Bij groepsuitwisselingen ontmoeten groepjes jongeren elkaar om samen iets te doen (vb. een spelnamiddag organiseren). Een bezoek en tegenbezoek is een mogelijkheid hier en kan in hetzelfde project als beide binnen de 2 jaar gebeuren. De focus ligt hier op de ervaring van de jongeren (min. 13 jaar). Ze moeten van in het begin betrokken zijn bij het project.

Bij een vrijwilligersteam ligt de focus meer op de maatschappelijke impact van de jongeren. Jongeren (min 18 jaar) zijn bij het vormgeven van dit project ook minder betrokken. Het kan gaan om effectief de handen uit de mouwen te steken, zoals bij de bouwrode, maar ook rond bijvoorbeeld kwetsbare doelgroepen.

Participatieprojecten en solidariteitsprojecten

Participatieprojecten en solidariteitsprojecten zijn beide projecten waarbij het initiatief voor het project van een groep jongeren komt. Ze bedenken het zelf en voeren het uit. Deze projecten kunnen eventueel interessant zijn om Roemeense jongeren aan te sporen om een project in te dienen bij het Roemeens Nationale Agentschap ([ANPCDEFP](#)).

Hoe eraan beginnen

Vorbereiding: Een goede voorbereiding is belangrijk. Ga in overleg met je eigen groep, jouw partner en de jongerengroepen. De vragen in het aanvraagformulier kunnen helpen bij het denkproces. Heb je nog geen contacten met jongeren in jouw gemeente? Trek dan met jouw ideenaar de jeugdraad, het jeugdhuis of lokale jeugdbewegingen.

Ondersteuning: De stafmedewerkers van JINT kunnen jullie ondersteunen bij het hele proces. Je kunt ofwel het project indienen bij JINT of bij het Roemeens Nationaal Agentschap (zie boven), maar niet allebei.

Budget: Wat er allemaal kan gesubsidieerd worden, hangt af van het soort project. De reiskost is steeds een vast bedrag afhankelijk van het aantal kilometers. Verder zijn er mogelijkheden voor extra budget om de drempel te verlagen voor kwetsbare jongeren.

Doe mee!

Meer informatie vind je op de www.jint.be. Contact opnemen met JINT kan via mail naar projecten@jint.be of telefonisch: 02 209 07 20.

Nog op zoek naar partners? Mail naar info@adrvlaanderen.be.

In het kader van de ADR-academie organiseerde ADR-Vlaanderen samen met Scwitch in het voorjaar van 2021 een vorming over de nieuwe vzw-wetgeving, de jaarlijkse verplichtingen en het beheer van een vzw. In deze fiche vind je de belangrijkste aandachtspunten.

Doel:

In orde zijn met de nieuwe vzw-wetgeving en de jaarlijkse verplichtingen.

Korte inhoud

Tegen 1 januari 2024 moeten alle vzw's hun statuten hebben aangepast aan de nieuwe wetgeving. Als je vroeger je statuten wijzigt moet je deze ineens ook in orde brengen met de nieuwe wetgeving. Vanaf 2020 gelden er daarnaast al een aantal 'dwingende bepalingen' voor alle bestaande vzw's, zelfs als de vereniging haar statuten nog niet heeft aangepast. Naast de dwingende bepalingen geven we hier ook een overzicht van de jaarlijkse verplichtingen van een vzw.

Dwingende bepalingen

Deze nieuwe dwingende bepalingen zijn van toepassing op alle vzw's zelfs als je nog niet je statuten hebt aangepast. Hieronder volgt een korte opsomming. Meer informatie vind je in [de presentatie van Scwitch](#) op de website van ADR.

De Algemene Vergadering (AV)

- Er wordt gesproken van 'leden' i.p.v 'werkende leden'. Werken met toetredenen leden (= geen stemrecht op AV) kan, maar alleen als de bepalingen hierrond integraal in de statuten staan.
- De AV oproepen moet voortaan 15 dagen op voorhand gebeuren i.p.v 8 dagen. Ook bestuurders moeten opgeroepen worden.
- De mogelijkheid om een volmacht aan een niet-lid (vb.partner) te geven kan opgenomen worden in de statuten.
- De verplichting om één persoon meer in de AV te hebben dan in het bestuur valt weg.
- Bij een stemming over statutenwijzigingen mogen onthoudingen niet worden meegeteld.
- In principe mogen er geen punten meer worden toegevoegd aan de agenda op de AV zelf. Je zet best in de statuten tot wanneer leden nog punten kunnen toevoegen binnen de termijn van 15 dagen vb. 8 dagen voor de AV.
- Vraagrecht: elk lid heeft het recht om vragen te stellen, het bestuur moet hierop antwoorden.
- Een besluit van de AV is vereist voor: statutenwijziging (quorum), benoeming/afzetting bestuurders, kwijting bestuurders, goedkeuren jaarrekening, uitsluiten lid, ontbinding van de vereniging, omzetten van de vzw in een andere rechtsvorm,..
- De AV kan schriftelijk georganiseerd worden of online mits aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan.

Het Bestuur

- Minimum 3 bestuurders, tenzij de vzw maar 2 leden heeft dan 2 bestuurders.
- Als er een rechtspersoon in het bestuur zit, moet die iemand afgevaardigen, die persoon is hoofdelijk verantwoordelijk.
- Het bestuur is bevoegd om de zetel te wijzigen.
- Belangenconflictregering: als er belangenvermenging is met een bestuurder moet die de zaal verlaten (op te nemen in verslag).
- Het bestuur kan schriftelijk besluiten als dit in de statuten wordt voorzien. Het besluit is alleen geldig als iedereen reageert.
- Coöptatie (= de leden van het bestuursorgaan kiezen zelf een nieuw bestuurslid) is mogelijk als de bestuurder stopt tussen 2 AV's.
- Externe vertegenwoordiging moet door een bestuurder gebeuren. In principe vertegenwoordigt het bestuur de vereniging als college. Er zijn 3 manieren om dat te milderen: de één- of meerhandtekening(en)clausule, het toekennen van een bijzondere volmacht of de oprichting van een dagelijks bestuur.
- Bestuurdersaansprakelijkheid: het algemeen principe is dat de vzw aansprakelijk is voor fouten en tekortkomingen van de bestuurders, tenzij de bestuurder niet handelt volgens het zorgvuldigheidsprincipe (vergelijkbaar met goede huisvader).
  - Het bestuur is collegiaal aansprakelijk én ook hoofdelijk: elke bestuurder kan voor het geheel aan schade worden aangesproken (gebeurd heel zelden).
  - Als bestuurder kun je je distantiëren van een bepaalde beslissing (op te nemen in verslag)
  - het bedrag is begrensd naargelang de grootte van de organisatie: voor de meeste organisaties is dit max. 125.000 euro
  - Bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering wordt aangeraden voor vzw's met personeel, grote contracten of hoge risico's.

De algemene identificatie

Op alle stukken van de vzw (akten, facturen, brieven, mails, website, aankondigingen,..) moet staan: de officiële naam, voorafgegaan of gevolgd door 'Vereniging zonder Winstoogmerk' of afgekort 'vzw' of 'VZW', het adres van de maatschappelijke zetel, vermelding "BE BTW (indien btw plichtig) + ondernemingsnummer (altijd)", het woord "rechtspersonenregister" of de afkorting "RPR" + de vermelding van de rechtbank van de zetel, e-mail adres (indien dat er is) en website (indien die er is). ➤

De jaarlijkse verplichtingen van de vzw

Hieronder vind je een lijst met alle verplichtingen waar een vzw jaarlijks aan moet voldoen. Een tip: overloop deze lijst op de eerste bestuursvergadering van het jaar om te kijken of alles in orde is. Meer informatie vind je eveneens in [de presentatie van Scwitch](#) op de website van ADR.

Algemene verplichtingen

- Bijhouden en (jaarlijks) up to date houden van het intern vzw-dossier:
  - Dit moet beschikbaar zijn op de maatschappelijke zetel op papier of digitaal.
  - Lijst van alle leden met voor-, familienaam en adres: (jaarlijks) updaten.
  - Verslagen van alle vergaderingen van de AV, het bestuursorgaan en boekhoudkundige stukken.
  - De controlerende overheidsdiensten en de leden hebben inzage in het intern vzw-dossier.
- Werken met een correcte boekhouding
  - Je moet alle inkomsten en uitgaven van je vzw kunnen bewijzen aan de hand van verantwoordingsstukken zoals facturen, aankoopbonnetjes, ontvangstbewijzen,....
  - Je moet alle boekhoudstukken 7 jaar bewaren en zorgen dat ze inkijkbaar zijn op de maatschappelijke zetel.
  - Als lokale vzw is een enkelvoudige boekhouding voldoende. Daarnaast houd je ook volgende documenten bij: het dagboek van ontvangsten en uitgaven (bijlage A), de staat van ontvangsten en uitgaven (bijlage B) en een toelichting (bijlage C).
- Organisatie van het Bestuur en de AV
  - Het bestuur moet minstens 1 keer per jaar samenkomen
  - Wijzigingen van statuten en veranderingen in de samenstelling van bestuursorgaan moeten worden geagendeerd op de AV en neergelegd bij de Griffie van de Ondernemingsrechtbank.
  - Het bestuur moet minstens 1 keer per jaar de AV bijeenroepen.

Financiële verplichtingen die je jaarlijks moet opvolgen

- Patrimoniumtaks indienen (eind maart): vervanging van successierechten. Als het eigendom van de vzw onder 25.000 euro ligt, moet je niets betalen maar wel de staat van ontvangsten indienen.
- Jaarrekening opmaken
- Jaarrekening laten goedkeuren door de AV, binnen de 6 maand na het einde van het boekjaar
- Jaarrekening neerleggen binnen de 30 dagen na de AV
- Kwijting bestuurders op de AV
- Rechtspersonenbelasting indienen via biztax (meestal tegen eind september): voor kleine vzw's wil dit zeggen de jaarrekening indienen en enkele kleine vragen beantwoorden.
- Btw-aangifte als je niet vrijgesteld bent: meer info over btw-vrijstelling in [de presentatie van Scwitch](#).

Administratieve verplichtingen die je jaarlijks moet opvolgen

- Jaarlijks betalen van de verzekeringen: verplichte en noodzakelijke verzekeringen: Burgerlijke aansprakelijkheid en lichamelijke ongevallen voor vrijwilligers en bestuurders en in geval van een gehuurd pand: objectieve aansprakelijkheid brand.
- UBO-register opvolgen: statuten van de vzw uploaden en bestuurswissels doorgeven.
- GDPR opvolgen als er wijzigingen zijn in gebruik van persoonsgegevens: belangrijke onderdelen zijn: register, privacyverklaring en verwerkersovereenkomst. Wees ook aandachtig bij het gebruik van beeldmateriaal.

Doe mee!

Meer informatie over de nieuwe vzw-wetgeving en de jaarlijkse verplichting van de vzw vind je in [de presentatie van Scwitch](#) op de website van ADR en [op de website van Scwitch](#).

Heb je nood aan een gedetailleerde vorming over een van bovenstaande onderwerpen zoals GDPR? Laat het ons weten via info@adrvlaanderen.be

Registreer je activiteit op de website van ADR-Vlaanderen

Doel:

promotie maken voor
jouw activiteiten

Sinds lange tijd communiceert ADR-Vlaanderen over alle gekende activiteiten via de nieuwsflash en de kalender op de website. ADR-groepen houden ADR-Vlaanderen op de hoogte van hun activiteiten via mail. In de toekomst willen we dit verbeteren en uitbreiden. Help ons de lokale activiteiten beter te promoten, te bundelen en te ondersteunen.

Korte inhoud

Via een nieuw en gebruiksvriendelijk systeem, gelinkt aan de website, krijg je zelf controle over de informatie die je verspreidt via ADR-Vlaanderen. Ook helpt het systeem informatie te verzamelen over de werking van alle ADR-groepen. Met deze informatie kan de koepel de groepen beter ondersteunen.

Maak je activiteit kenbaar

Ga naar [de webiste van ADR-Vlaanderen](#) en klik bovenaan op het icoontje van het mannetje om in te loggen. Nog geen account? Ga dan naar www.adrvlaanderen.be/registratie. Je kunt best binnen jouw ADR-groep afspreken dat een of twee personen een account aanmaken, om te vermijden dat activiteiten meerdere keren worden aangemaakt. Om een activiteit aan te maken klik je op 'mijn activiteiten' en daarna op 'een nieuwe activiteit maken'. Vul alle informatie van jouw activiteit of groepsbezoek zo goed mogelijk in. Je kan een link toevoegen naar jullie website en eventueel een foto of flyer.

Wanneer je jouw activiteit hebt ingegeven, wordt deze op een duidelijke manier vermeld op de [kalender van de website](#). Die vind je onder 'activiteiten' in het bovenste menu. Als je wilt kun je deze ook delen op Facebook met de daarvoor voorziene knop. Verder worden de activiteiten van de komende twee weken kenbaar gemaakt via de wekelijkse flash die ook een nieuwe look zal krijgen. Het versturen van de flash zal automatisch gebeuren waardoor de informatie die jij ingeeft dezelfde is als die in de nieuwsbrief verschijnt. Op die manier bereik je ongeveer 600 mensen! Tot slot zal de kalender ook gebruikt worden om ADR-groepen in de kijker te zetten in de rubriek 'Roemeniëwerkingen' van het magazine Buna

Het succes van de activiteit

In de maand volgend op de activiteit, sturen we een e-mail met een paar vragen over hoe je activiteit is geweest. Dankzij de antwoorden krijgt ADR-Vlaanderen een beter inzicht in de werking van de lokale groepen. Dit op een structurele manier en zonder dat de organisatoren er veel tijd moeten insteken. Op die manier wil ADR-Vlaanderen groepen nog beter en gericht ondersteunen. Deze werkwijze heeft ook een rechtstreeks voordeel voor de ADR-groep. De vragen zijn een goede manier om jezelf een spiegel voor te houden en jouw activiteit te evalueren. Op deze manier heb je de evaluatie ook meteen op papier en kunnen de gegevens op de volgende bestuursvergadering gebruikt worden.

Hulp bij registreren

Het systeem is gebruiksvriendelijk en wijst zichzelf uit. Bovendien zal het aan bod komen op de regiovergaderingen. Bij vragen of problemen kan je ook steeds contact opnemen met het secretariaat.

Doe mee!

Via www.adrvlaanderen.be/registratie/ kun je als ADR-groep registreren en al jouw activiteiten ingeven. Heb je al een account? Dan klik je links bovenaan op het mannetje.

Problemen met aanmelden of registreren?
Neem contact op met Frans via
frans.vanhellemont@adrvlaanderen.be

Online quizen voor iedereen

Vorig jaar organiseerde ADR-Vlaanderen een online quiz over de relatie tussen België en Roemenië in 5 rondes. Het was een groot succes met 1.048 deelnemers. Wil je ook een eigen quiz organiseren maar ben je niet zo technisch aangelegd? Geen probleem, bezorg ons de informatie en wij doen de rest.

Doel:
online quiz organiseren

Korte inhoud

Een online quiz is leuk om te maken en in te vullen. Bovendien kom je te weten hoe goed je vereniging gekend is en je kunt er makkelijk een groot publiek mee bereiken. Je kunt je eigen vragen opstellen maar ook gebruikmaken van algemene rondes rond België en Roemenië. Voor 5 euro (8 euro niet-leden) bezorgt ADR-Vlaanderen een link naar jullie quiz om te delen op Facebook en jullie website.

Opzet

Een online quiz is een leuke activiteit die iedereen thuis kan doen wanneer hij of zij dat wilt. Je komt meteen ook te weten hoe goed mensen jullie vereniging kennen. Stop er bijvoorbeeld enkele anekdotes in waar je vrijwilligers met plezier aan kunnen terugdenken. Niet veel inspiratie? Je kunt ook de algemene quizen gebruiken van ADR-Vlaanderen rond de thema's toerisme, cultuur, sport en Roemenen in Vlaanderen. Ideaal om de algemene kennis te testen over de relatie tussen België en Roemenië.

De quiztool die ADR-Vlaanderen ter beschikking heeft is gelinkt aan Facebook zodat mensen makkelijk anderen kunnen uitnodigen om deel te nemen. Er is ook een mogelijkheid om deze op de website te zetten. Je bepaalt zelf de vragen en de antwoordmogelijkheden (foto's toevoegen kan ook), hoeveel tijd mensen krijgen om te antwoorden, hoeveel rondes je wilt houden en hoe lang elke ronde duurt. Je kunt er voor kiezen een prijs uit te rijken aan de winnaar, bijvoorbeeld gratis toegang tot een activiteit.

Praktisch

Heb je zin om zelf een online quiz te organiseren? Dat kan tot eind november 2021. Stuur onderstaande informatie door naar info@adrvlaanderen.be en we zetten een quiz op voor jouw groep. Aan het einde bezorgen we ook de resultaten.

- Vragen en antwoorden eventueel opgedeeld in rondes. Vergeet niet het juiste antwoord aan te duiden
- algemene foto
- inleidende tekst
- de start- en einddatum van elke ronde
- eventueel tijdslimiet om te antwoorden.
- indien je gebruik wilt maken van de algemene quizrondes vermeld dan welk(e) thema('s)

Voor deze dienst vragen we 5 euro voor ADR-groepen en 8 euro voor niet-leden van ADR-Vlaanderen. Over te schrijven op rekeningnummer BE90 7785 9751 7732 met vermelding van 'online quiz'.

Doe mee!

Mail de vragen, een foto, de inleiding en duurtijd van elke ronde door naar info@adrvlaanderen.be en wij zorgen voor de rest.

Wil je liever een live quiz organiseren? Dat kan natuurlijk ook, wel rekening houden met de geldende coronamaatregelen. Mail voor meer informatie naar info@adrvlaanderen.be.

Tentoonstelling ADR-Vlaanderen

Naar aanleiding van het 30-jarig bestaan van ADR-Vlaanderen werd een tentoonstelling over solidariteit, samenwerking, vriendschap en multiculturaliteit gemaakt. Deze bestaat uit 15 roll-up banners (beschikbaar in het Nederlands en het Roemeens) met informatie, foto's en verhalen van 1989 tot nu.

Doel:

Mensen laten zien wat je doet en waarom.

Korte inhoud

ADR-groepen kunnen de roll-ups gebruiken op activiteiten om aanwezigen te informeren over waar ze mee bezig zijn, waarom het belangrijk is, hoe ze zijn ontstaan en van welk groter geheel ze deel uitmaken.

Over solidariteit, samenwerking, vriendschap en multiculturaliteit

De tentoonstelling is zo ontworpen dat deze nog jaren mee kan gaan. Bovendien kun je ook delen van de tentoonstelling ontlenu, niet elke locatie is namelijk geschikt om 15 of 30 roll-ups te plaatsen. Je kunt kiezen voor een of enkele roll-ups afhankelijk van (het doel van) de activiteit of de projecten waarmee jullie bezig zijn. De roll-ups zijn onderverdeeld in categorieën die in chronologische volgorde het verhaal van ADR-Vlaanderen vertellen. Onderstaande roll-ups zijn beschikbaar in het Nederlands en het Roemeens. Op de website vind je uitgebreidere (praktische) informatie over de roll-ups en de inhoud ervan.

Categorie 1: Hoe het begon - Cum a început

- In het begin - La Inceput: Hoe het verhaal van ADR-Vlaanderen in 1989 begon.
- Humanitaire hulp 1 - Ajutor Umanitar 1: Het verzamelen en vervoeren van hulpgoederen en alles dat hierbij komt kijken.
- Humanitaire hulp 2 - Ajutor Umanitar 2: foto's en documenten van de beginperiode gericht op het vervoeren van hulpgoederen.

Categorie 2: Naar structurele hulp - La ajutor structural

- Structurele hulp - Ajutor structural: structurele projecten om de Roemeense bevolking op een duurzame manier te helpen zoals het aanleggen van nutsvoorzieningen.
- Kwetsbare groepen - Grupuri vulnerabile: hulp aan kwetsbare groepen, specifiek oudere en mensen in armoede (Roma).

Categorie 3: Van hulp naar samenwerking - Ajutoare pentru comunitate

- Samenwerking - De la ajutor la colaborare: de belangrijkste samenwerkingen van ADR-Vlaanderen waaronder TON.
- Jeugdbeweging - Mişcarea de tineret: over AGLT.
- Lokale mannen - en vrouwenorganisaties - Organizațiile locale de femei și bărbați: over OLF en OLB.
- Gezondheid- Sănătatea: acties van ADR-Vlaanderen, de ADR-groepen en TON rond gezondheid en gezondheidszorg.
- Brandweer - Pompierii: de acties van ADR-Vlaanderen, de ADR-groepen en TON rond brandweer en brandpreventie.
- Partners en erkenningen - Parteneri și recunoaștere: o.a. vrijwilligers van ADR-Vlaanderen, erkenningen van de organisatie, soorten samenwerkingen.

Categorie 4: ADR-Vlaanderen in Vlaanderen – ADR-Vlaanderen în Flandra

- ADR-Vlaanderen en zijn vrijwilligersgroepen - ADR-Vlaanderen și grupurile ei de voluntari: over de lokale ADR-groepen.
- Roemenen in Vlaanderen - Români în Flandra: over de Roemenen die de laatste jaren in België zijn komen wonen. o.a. de rol van werkgelegenheid, de Roemeens-orthodoxe gemeenschap en Roemeense zelforganisaties.
- ADR-Vlaanderen: over wat ADR-Vlaanderen vandaag doet.
- Meer ADR-Vlaanderen- Mai mult despre ADR-Vlaanderen: informatie voor mensen die meer willen lezen, doen of willen steunen.

Doe mee!

Wil je roll-ups **ontlenen**? Mail dan naar administratie@adrvlaanderen.be.

Wil je een **eigen roll-up** in dezelfde lay-out, maar heb je geen kennis van grafische programma's? Geen probleem: het secretariaat kan helpen met de vormgeving. Mail voor meer informatie naar info@adrvlaanderen.be.

Magazine Buna

De nieuwsbrief van vroeger heeft in 2018 een nieuw jasje gekregen en werd omgevormd tot een waardig tijdschrift genaamd 'Buna'. Het magazine geeft naast een inkijk in de werking van ADR-Vlaanderen ook zicht op tal van actuele thema's met een Belgisch-Roemeens kantje.

Doel:

- Vlamingen laten kennismaken met Roemenië.
- ADR-groep promoten

Korte inhoud

Buna komt 5 keer per jaar uit en is niet alleen interessant voor de uitgebreide actuele informatie, maar ook als je promotie wilt maken voor jouw activiteit of een oproep wilt doen. Buna is ook steeds op zoek naar vrijwilligers om mee te helpen aan het tijdschrift.

Verleg je horizon

Het tijdschrift komt 5 keer per jaar uit: in maart, juni, augustus, november en december. Het is een magazine voor elke man/vrouw van de wereld die interesse heeft in de Roemeense cultuur of er meer over wil weten. Sinds 2021 zijn grote artikels voorzien van een Roemeense samenvatting, sommige artikels zijn zelfs volledig tweetalig. Niet alleen interessant voor Roemeense Belgen, maar ook als je een woordje Roemeens wil opsteken. Er komen tal van onderwerpen aan bod zoals de Roemeense actualiteit, Roemenen in Vlaanderen, de Europese Unie, interessante adressen, enzovoort. Daarnaast zijn er ook enkele vaste rubrieken:

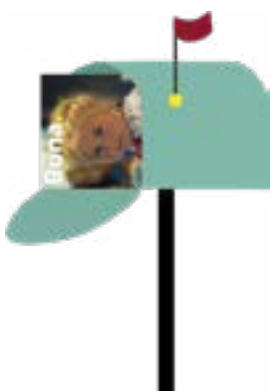
- **Terugblik/activiteiten:** terugblik naar of aankondiging van activiteiten van ADR-Vlaanderen of van andere organisaties die de moeite waard zijn om te bezoeken.
- **Roemeniëwerkingen:** verhalen, aankondigingen, oproepen, enzovoort van ADR-groepen.
- **Roemeense ondernemers:** Roemeense ondernemers in België in de kijker.
- **Limba Noastra - Onze taal:** Roemeens - Nederlandse vertalingen rond een bepaald thema.
- **Vakantietip:** tips om Roemenië te ontdekken.
- **Flies@Boekarest:** column van Liesbet die de liefde volgde en als Vlaming in Boekarest is gaan wonen.
- **Op klompen door Roemenië - Cu saboți prin România:** column van Ewout die praat over kleine cultuurshocks die hij ervaart als Nederlander in Roemenië.
- **Roemeens geld:** De Roemeense leu onder de loep.
- **Recept:** recept van een Roemeens gerecht.

Jouw ADR-groep in Buna

Buna kan perfect gebruikt worden om promotie te maken voor jouw activiteit of project. Ben je op zoek naar bijvoorbeeld muzikanten of een specifieke vrijwilliger? Ook oproepen kunnen gepubliceerd worden in het magazine. Let er wel op dat je jouw informatie zeker doorstuurt voor het einde van de maand voorafgaand aan de maand waarin je het artikel wilt laten verschijnen (vb. eind februari voor de Buna van maart) zodat het zeker nog gepubliceerd kan worden. Naast Buna-abonees en leden van ADR-Vlaanderen krijgen ook bibliotheken van gemeentes waar ADR-groepen actief zijn een abonnement toegestuurd.

Maak deel uit van Buna

Buna is altijd op zoek naar vrijwilligers die deel willen uitmaken van de redactie van Buna. Iedereen is welkom en meewerken kan op verschillende manieren. Je kunt commentaar geven op de Roemeens-Belgische actualiteit, een interview doen, op zoek gaan naar mooie foto's of interessante mensen, zelf een artikel schrijven, enzovoort. Voor elk nummer of sporadisch.

Doe mee!

Een abonnement nemen, kan sinds kort via [de website van ADR-Vlaanderen](#). (klik op het winkelkarretje) Hier vind je ook meer informatie over het magazine.

Vind je geen Buna in jouw bibliotheek? Mail naar administratie@adrvlaanderen.be

Wil je informatie insturen of wil je graag meewerken aan Buna? Mail naar info@adrvlaanderen.be

Sociaal-culturele activiteiten

Vanaf 2019 wil ADR-Vlaanderen elk jaar minstens één bovenlokale sociaal-culturele activiteit organiseren in elke regio. Dit in het kader van de missie om Vlamingen en Roemenen samen te brengen en een breder publiek te bereiken. Hiervoor werd een werkgroep cultuur opgericht. Het is de bedoeling om de activiteiten samen met ADR-regio's, lokale ADR-groepen en Roemeense zelforganisaties te organiseren. Op die manier draagt het organiseren van deze activiteiten ook bij aan een betere relatie tussen ADR-Vlaanderen als koepel en de lokale ADR-groepen en de samenwerking binnen de regio.

Doel:

- Vlamingen en Roemenen samenbrengen
- Breder publiek bereiken

Korte inhoud

De werkgroep cultuur stelt jaarlijks in mei een programma samen en voert het uit tussen november en juni in samenwerking met de ADR-regio's, de lokale groepen en eventueel andere partners. De inhoud van dit programma kan erg uiteenlopend zijn en is ook afhankelijk van de opportuniteiten die zich voordoen. Het programma bevat minstens 5 activiteiten (één in elke regio).

Werkgroep cultuur

Deze werkgroep heeft als doel het jaarlijks opstellen van een sociaal-cultureel programma en het uitvoeren ervan in samenwerking met de ADR-regio's, lokale groepen en eventueel andere partners. Deze activiteit kan verschillende dingen omvatten. In 2019 was het de eerste keer dat we zulke activiteiten organiseerden en kwam een Roemeens professioneel theatergezelschap naar hier met de voorstelling 'Candele Nestinse – Ongedooft lichten'. Het stuk ging over de opsluiting en vervolging van intellectuelen tijdens de communistische periode en paste op deze manier perfect in het kader van het 30-jarig bestaan van ADR-Vlaanderen. Het stuk werd gespeeld in het Roemeens en de Nederlandse vertaling werd geprojecteerd. Er waren 5 voorstellingen telkens in samenwerking met een lokale ADR-groep: in Roeselare (Huroki), Bertem (Roemeniëcomité Bertem-Taut), Aalst (Corfoo), Turnhout (Vinatori) en Hasselt (Vatra Limburg).

Het is echter niet de bedoeling om elk jaar een toneelstuk te brengen. Er kunnen verschillende soorten activiteiten aan bod komen, zolang de activiteit maar een Roemeens kantje heeft en Vlamingen en Roemenen op een of andere manier samenbrengt. Het kan ook gaan om verschillende evenementen in verschillende regio's op verschillende tijdstippen. De werkgroep cultuur bekijkt de mogelijkheden en stelt jaarlijks in mei een programma samen. Dat programma wordt vervolgens uitgevoerd tussen november en juni.

Opportunities

De werkgroep cultuur hoeft zich niet te beperken tot de 5 activiteiten per jaar (één in elke regio). Ze kan ook inspelen op opportuniteiten zoals in 2019-2020 bijvoorbeeld de tentoonstelling Dacia Felix in het Gallo-Romeins museum in Tongeren. Rond deze tentoonstelling werden door ADR-Vlaanderen in samenwerking met Vatra Limburg enkele activiteiten georganiseerd zoals de opening van de tentoonstelling over ADR-Vlaanderen (zie thema 'aanbod ADR'), workshops rond eieren schilderen en maskers maken (zie thema 'activiteiten') en een conferentie rond de Roemeens orthodoxe kerk in Vlaanderen.

Doe mee!

Wil je graag deel uitmaken van de werkgroep cultuur? Heb je een suggestie of wil je als lokale ADR-groep graag een activiteit organiseren in samenwerking met ADR-Vlaanderen? Stuur een mailtje naar info@adrvlaanderen.be

Hoe doe je dat?

Bij het thema 'activiteiten' vind je verschillende sociaal-culturele activiteiten met uitleg over hoe je dit aanpakt en zelf een breder publiek bereikt. Hou zeker de kanalen van ADR-Vlaanderen in de gaten voor nieuwe fiches. Ook hier zijn suggesties altijd welkom.

ADR academie Brand- en brandwondenpreventie

Doel:

Samenwerken in Vlaanderen om de brandweer, brand- en brandwondenpreventie in Roemenië te verbeteren.

Verschillende lokale ADR-groepen zijn al jaren bezig met het heractiveren en verstevigen van lokale vrijwillige brandweergroepen (SVSU) in hun partnerdorp. Er is voornamelijk nood aan een goede structuur, beter materiaal en opleiding. Verder stelt ADR-Vlaanderen vast dat het risico op brand en brandwonden groot is in Roemenië, zeker in rurale gebieden, omdat er weinig aandacht is voor brand- en brandwondenpreventie. Nochtans zijn ingrepen, zoals het plaatsen van een rookmelder, niet ingrijpend. Zeker na de brand in de discotheek Colectiv in 2015 waar 65 jongeren het leven lieten is er dus een noodzaak om te werken aan brandpreventie en het sensibiliseren van de overheid.

Korte inhoud

Heel wat ADR-groepen hebben in het verleden veel ervaring opgebouwd in Vlaanderen en dat omgezet in projecten in hun partnerdorpen in Roemenië, maar ook in hun bredere omgeving. Bij ADR-Vlaanderen kun je terecht voor info en contactadressen hierover. Het is immers goed om kennis en ervaringen te delen en samenwerkingen op te zetten. Er wordt ook veel aandacht besteed aan preventie, gezien dat altijd beter is dan behandelen. Enkele voorbeelden zijn: het (laten) installeren van rookmelders en CO-detectoren in huizen van Roemeense partnerdorpen, correcte informatie over brandwondenbehandeling, evacuatieoefeningen in scholen, het ondersteunen van de Roemeense lokale vrijwillige brandweer (SVSU), deelnemen en toepassen van de resultaten van het Europees project 'SOS Fire!'.

Preventie is beter dan behandelen: Europees project 'SOS Fire!'

Doel: 'SOS Fire!' is een Erasmus+ project van de Belgische Brandwonden Stichting waarin ADR-Vlaanderen en zijn Roemeense zusterorganisatie The Open Network (TON) partners zijn. Het doel is om bewustzijn te creëren bij Europese schoolkinderen over de risico's van brand, de preventie ervan en de belangrijkste maatregelen die moeten worden genomen bij noodgevallen en brand. Dit is nodig omdat volgens een internationale studie vooral kinderen jonger dan 4 jaar uit arme gezinnen en armere streken meer kans hebben op brandwonden dan andere kinderen.

Inhoud: Het project omvat het ontwikkelen van een Europese trainingscursus voor schoolkinderen en hun leerkrachten. Deze cursus maakt deel uit van de 'SOS Fire!'-campagneweek die naast de training nog andere activiteiten omvat zoals een schoolwedstrijd en lezingen door experts van de brandweer, ziekenhuizen en wetenschappers. Deze campagneweek gaat door in elke deelnemende school in alle landen die partner zijn. Daarnaast wordt de participatie van de ouders, gezinnen, schoolpersoneel, brandweer, lokale besturen en sociaal-culturele organisaties nagestreefd.

Timing en partners: De kick-off meeting van het project vond plaats eind november 2019, het project loopt tot het voorjaar van 2022. Naast de Belgische Brandwondenstichting, ADR-Vlaanderen en TON heeft het project partners in Portugal en Bulgarije. ➔

Helpende handen gezocht: ADR-Vlaanderen is voor het project nog altijd op zoek naar vrijwilligers om dit project mee uit te werken, uit ADR-groepen, andere sociaal-culturele verenigingen in Vlaanderen, scholen, brandweerteams en individuele geïnteresseerde vrijwilligers. In een volgende fase zullen lesgevers opgeleid worden om dit op hun beurt weer door te geven aan anderen (Train The Trainer).

Rookmelders en CO-detectoren (laten) installeren

Doel: rookmelders zijn belangrijk gebleken bij het voorkomen van uitbreiding van branden en het waarschuwen van bewoners, zeker tijdens de slaap. De wetgeving in België schrijft voor dat elk huis sinds 2020 moet uitgerust zijn met rookmelders. In Roemenië is dat voorlopig alleen het geval in officiële gebouwen, daarom is het belangrijk ook daar te sensibiliseren.

Dit kan door:

- Vorming en opleiding in Vlaanderen te geven samen met de Belgische Brandwonden Stichting en vrijwilligers uit lokale brandweertzones. Je leert er hoe en op welke plaatsen rookmelders moeten geplaatst worden.
- Het ontwikkelen van een actieprogramma waarbij lokale organisaties gestimuleerd worden om rookmelders aan te brengen in huizen zodat ze niet in de schuiven verdwijnen.
- Het opzetten van een samenaankoop van rookmelders.
- Training van sociaal-culturele verenigingen in je partnerdorp in Roemenië om zowel rookmelders als CO-detectoren te installeren en te promoten. Speciale aandacht gaat naar risicogroepen zoals ouderen.
- Het aanleren van evacuaties met de brandweer, zeker voor scholen.

Brandwonden behandeling

- Aanleren van het toedienen van de eerste zorg bij verbranding i.s.m. Belgische Brandwonden Stichting: opleiding van cursusgevers in Vlaanderen en “Teach The Teacher” met Roemeense vrijwilligers.
- Samenwerking met het Rode Kruis en het Vlaamse Kruis in Vlaanderen die nieuwe cursussen EHBO promoten.
- Samenwerking met de Roemeense afdelingen van het Rode Kruis i.v.m. brandwondenpreventie en -behandeling.
- Opvolgen van de situatie van nieuwe brandwondencentra in Roemenië.

Vrijwillige brandweer SVSU ondersteunen

Verschillende ADR-groepen ondersteunen de vrijwillige brandweer in hun partnerdorp. Binnen ADR-Vlaanderen wordt hierover informatie uitgewisseld. Wanneer er brandweermateriaal ter beschikking komt voor ADR-Vlaanderen (bv. via vzw Brandwondenstichting) maakt ADR-Vlaanderen het aanbod bekend bij de ADR-groepen en coördineert de verdeling ervan. Wil je zelf ook ondersteuning bieden aan de vrijwillige brandweer in jouw partnerdorp? Bij het thema ‘partner’ lees je hoe je dat het beste aanpakt.

Doe mee!

Heeft jouw ADR-groep een project rond brandweer of brandwondenpreventie of willen jullie hierrond actie ondernemen? Dan kun je contact opnemen met Jozef via jozef.goebels@kuleuven.be

Ben je geïnteresseerd in het project ‘SOS Fire!’ en wil je er graag aan meehelpen? Daarvoor kan je Frans contacteren via frans.vanhellemont@adrvlaanderen.be

Hoe doe je dat?

Bij het thema ‘partner’ in dit inspiratieboek lees je meer over hoe je de vrijwillige brandweer (SVSU) kunt ondersteunen.

Werkgroep toerisme

Al jaren probeert de werkgroep ADR-Toerisme om mensen warm te maken voor een land dat zoveel te bieden heeft: Roemenië. De werkgroep toerisme beschikt over heel wat materiaal en expertise om al wie er oor naar heeft te informeren over de toeristische mogelijkheden van Roemenië.

Doel:

Mensen het reële Roemenië leren kennen.

Korte inhoud

ADR-groepen kunnen een toeristische stand ontlenen en/of een Roemenië-expert uit de werkgroep uitnodigen. Verder organiseert de werkgroep ook zelf reizen om deelnemers al wandelend of fietsend te laten kennismaken met het land. Op de website van ADR-Vlaanderen en de Facebookgroep Roemenië vakantieland vind je heel wat informatie over wat Roemenië te bieden heeft.

Toeristische stand

De werkgroep heeft een breed aanbod aan materiaal om een mooie stand rond toerisme en cultuur op te bouwen: roll ups, boeken, brochures, klein decoratiemateriaal, filmpjes, powerpointpresentaties en nog veel meer. Je kan deze materialen via het secretariaat reserveren voor een eetfestijn, een cultureel evenement, een standje in de bibliotheek, ... Desgevraagd kunnen leden van de werkgroep de avond of activiteit komen animeren met hun kennis. De leden van de werkgroep kennen namelijk Roemenië door en door. Bovendien is hun bijzondere interessesfeer netjes gespreid over het hele land: Transsylvanië, Banaat, Bucovina, Moldavië, ...

Unieke reizen om Roemenië te leren kennen

De werkgroep organiseert ook actieve reizen om de deelnemers op een unieke manier te laten kennismaken met het land, de cultuur, natuur, tradities en de gastvrije inwoners. De fietsreizen voor geoefende fietsers zijn zeer succesvol en het aantal reizen neemt toe. Meer informatie over het jaarlijkse aanbod vind je op www.adrvlaanderen.be bij 'toerisme'. Wil je als groep zelf een fietsreis organiseren in Roemenië en wil je ondersteuning van ervaren Roemeniëkenners? Ook dat is een mogelijkheid. Nieuw sinds 2019 is de ondersteuning die de werkgroep biedt aan groepen van ervaren wandelaars die de Zuidelijke Karpaten in Roemenië willen verkennen. Hierover vind je ook meer informatie op de website. Voor groepen die niet te vinden zijn voor een actieve reis, maar Roemenië wel willen leren kennen op een andere manier, organiseert ADR-Vlaanderen inleefreizen op maat. Zo ondervond een seniorenorganisatie al aan den lijve hoe het is om oud te worden in Roemenië. Zelf zo een inleefreis organiseren? Dat kan! Hoe je dat doet, lees je bij het thema 'partner'.

Schat aan informatie

Tenslotte kun je op de website van ADR-Vlaanderen bij 'toerisme' niet enkel informatie vinden over de reizen, maar ook algemene toeristische informatie, informatie per regio, over eten/drinken, wijnstreken, kuuroorden en actieve vakanties in Roemenië. Kortom een ideale informatiebron als je mensen wil laten zien hoe het "echte" Roemenië eruitziet en wat er te beleven valt. Naast de informatie op de website is er ook een actieve Facebookgroep van ADR-toerisme (Roemenië vakantieland) waar een schat aan toeristische en andere informatie te vinden is. Ook Buna (zie thema 'aanbod ADR') heeft een rubriek vakantietip waarin telkens een andere regio wordt belicht.

Doe mee!

Wil je de **toeristische stand** ontlenen? Daarvoor kan je mailen naar administratie@advlaanderen.be.

Heb je interesse in om een **actieve reis** mee te doen of te organiseren? Contacteer Jef Vanhoof (jef_vanhoof@hotmail.com) of Paul (paul.helsen@pandora.be). Als je zelf **deel wenst uit te maken** van de werkgroep kan je terecht bij Jef Van Meerbergen (jefvanmeerbergen@yahoo.com)

Hoe doe je dat?

bij het thema 'partner' in dit inspiratieboek lees je meer over hoe je een inleefreis of een wandeltochten organiseert.

Internationaal verbroederen met dans en feest - verbroederingsavond

Doel:

- mensen samenbrengen
- tradities delen en leren kennen

Onze nationale feestdag is eerder een verlofdag dan een feestdag. Voor de Roemeense gemeenschap in Vlaanderen is hun nationale feestdag een speciale dag. Het raakt hun hart. Dat is een kans om als ADR-groep een plaats te veroveren in hun hart. Maak van de Roemeense feestdag, 1 december, een ontmoetingsfeest met de Roemeense gemeenschap.

Kort gezegd

Rond de periode van 1 december organiseer je in samenwerking met Roemeense vrijwilligers een feestelijke avond. Kennismaken in een ontspannen sfeer, muziek, dans, tradities uitwisselen, een hapje en een drankje: de ideale ingrediënten om een geslaagde avond te hebben. Voor deze avond steek je extra energie in het uitnodigen van Roemeense bewoners uit de gemeente en de regio.

Organisatorisch gesproken

Plaats: Een zaal die voldoende ruimte geeft om de aanwezigen plaats te geven om te kunnen “tafelen & kletsen”, dansen, hapjes klaar maken, enzovoort. Denk ook aan de kinderen. Als het hele gezin welkom is zal je makkelijker Roemenen kunnen overtuigen om te komen.

Muziek: Zoek een eenvoudige muziekinstallatie. Zorg voor internet: de Roemenen gaan op Youtube op zoek naar hun muziek en typische dansen. Wij hebben toch ook enkele typische dansen? Denk maar aan 't Smidje van Laïs of de jeugdbewegingsdanses. Een DJ om het wat in goede banen te leiden is nodig. Denk ook aan Sabam en Billijke vergoeding.

Tradities: De Roemeense gemeenschap heeft een zwak voor haar traditionele kledij. Elke Roemeense regio heeft zijn typische kleuren en franjes. Dat is tevens een kans tot gesprek en kennismaking tussen Roemenen onderling. Aan een Vlaming vertellen ze graag alles over hun kledij en de bijhorende tradities. Welke tradities ga je vanuit ons land of regio voorstellen? Kies wat je zelf graag presenteert. Eten geeft mogelijkheden en onze Belgische bieren ook. Maar, denk in die periode aan het Nieuwjaarzingen, tevens een kans om de Roemeense kinderen daarbij te betrekken.

Samenwerking: Vraag in je omgeving enkele Roemeense burens die zich mee willen engageren. Op hun beurt kunnen ze binnen hun netwerk andere Roemenen aanspreken. Zij nemen zeker de keukens voor hun rekening. Tevens zorgen ze voor een goede bekendmaking binnen de gemeenschap.

Praktisch: Zoek een geschikte datum in de buurt van 1 december. Dit mag gerust een week ervoor of erna zijn. Er zijn immers een aantal Roemenen die de nationale feestdag in Roemenië gaan vieren. Maak een lijst van wat allemaal nodig is en wie waarvoor zorgt. Wat is er beschikbaar in de zaal en waar moet je zelf voor zorgen?

Informatie: Hang een landkaart van Roemenië waarop de Roemenen hun plaats van herkomst kunnen aanprikken, gegarandeerd gaan mensen elkaar opzoeken. Ook een kaart van de eigen regio waar iedereen zijn woonplaats kan aanduiden. Informeer hen over je vereniging en de werking in Vlaanderen en in Roemenië.

Communicatie: Je hebt de gekende werkwijze om de bekendmaking te voeren, maar bekijk ook welke nieuwe wegen en doelgroepen je kan aanspreken. Vergeet je activiteit niet te registreren op www.adrvlaanderen.be (zie thema ‘aanbod ADR’).

Evaluatie: Hoe is de activiteit verlopen? Willen je Roemeense burens naar de volgende activiteiten van de ADR-groep komen?

Ervaring spreekt

De werkgroep sociale beweging Roemenië organiseert al jaren verbroederingsavonden: info@somepro.be.

ADR-Vlaanderen ondersteunt

- promotie via ADR-flash en eventueel Buna
- tips om Roemenen te bereiken in je buurt.

Met bunica de keuken in - Roemeens koken

Doel:

- mensen samenbrengen
- Roemeense tradities delen.
- Lekker eten

De Roemeense keuken is beïnvloed door vele van de omliggende buurlanden. Dankzij deze invloeden heeft Roemenië eigen typische gerechten. Denk maar aan de ciorba's, sarmale of de vele zoete desserts, vergezeld van een Tuica-jenever. De maaltijd krijgt een speciaal aura als ze is klaargemaakt door bunica (grootmoeder of overgrootmoeder) op haar met hout aangestookte kookfornuis en daarna wordt opgegeten onder de pruimenboom in de Karpaten. Die ervaring kunnen we delen in Vlaanderen. In de vorm van een kookworkshop waarmee je als ADR-groep naar andere verenigingen kan stappen.

Kort gezegd

Als vereniging maak je een aanbod "Roemeens koken" waarmee je de boer op gaat. Zorg voor een goede kok of kookteam. Natuurlijk vergeet je niet Roemenië en hun bewoners op deze manier mee voor te stellen aan de deelnemers.

Organisatorisch gesproken

Plaats: Heb je een andere vereniging aangesproken waar jullie kunnen langskomen, dan hoeft je niet aan een locatie te denken. Maar je kunt dit ook zelf organiseren en een open aanbod bekend maken waarop iedereen kan inschrijven.

Menu: Maak een menu met enkele mogelijkheden, maar ook niet te ruim, kwaliteit staat voorop. Al is de Roemeense keuken gekend voor hun vele vlees, zorg ook voor een vegetarisch alternatief. Geen inspiratie? Probeer enkele recepten verschenen in Buna uit.

Kok of kookteam: heb je zelf iemand in je bestuur die goed kan koken en dit goed kan overbrengen? Dat is je man/vrouw waarmee je kunt starten. Deze persoon kan het samen doen met iemand uit Roemenië, zo heb je een echte Roemeense kookavond. Kan de kok het alleen aan? Geen probleem dan is hij/zij jullie Jeroen Meus.

Samenwerking: Bied je aan bij verenigingen of vriendengroepen die kookavonden organiseren. Leg uit waarom je dit aanbod wil aanbieden (je betrokkenheid met Roemenië en de Roemeense gemeenschap in Vlaanderen).

Praktisch: Maak goede afspraken met de partner: Wat heb je zelf nodig en wat verwacht je van de ontvangende groep? Heb je een vaste prijs (uitkoopsom) of doe je dit gratis met al dan niet een te verwachten attentie of tegenprestatie? Hoeveel mensen kunnen deelnemen en heb je hiervoor voldoende materiaal?

Informatie: Informeer hen over: de Roemeense keuken, Roemeense samenleving, gewoonten, tradities, familiebanden, het toerisme ... en je eigen vereniging en de werking in Vlaanderen en in Roemenië. Weet dat er op het ADR-secretariaat ondersteuningsmateriaal is.

Communicatie: werk je samen met een andere vereniging, maak dan goede afspraken in verband met de bekendmaking. Vergeet je activiteit niet te registreren op www.adrvlaanderen.be (zie thema 'aanbod ADR').

Evaluatie: Bespreek achteraf het verloop van de activiteit: was het lekker? Was er tijd genoeg? Komt er een tweede bunica-kookavond om verder te praten?

Ervaring spreekt

We hebben nog geen ADR-groep die dit al georganiseerd heeft. Heb je het uitgeprobeerd? Geef een seintje en we geven jullie hier een ereplaats.

ADR-Vlaanderen ondersteunt

- Informatiemateriaal en recepten
- Communicatie via Flash, de website en eventueel Buna.
- suggesties/vragen samenwerken.

Plezante competitie rond de tafel - Rummikub voor beginners

Doel:

- mensen samenbrengen
- ontmoeten
- nieuw spel leren

In Roemenië op de openbare plaatsen heb je al groepjes van 2, 3 of 4 mensen Rummikub zien spelen, vergezeld van nog enkele kijklustigen. Of heb je het al gespeeld rond de keukentafel wanneer je ergens te gast was? Het moet niet wetenschappelijk bewezen worden: Rummikub brengt mensen samen. Dat kunnen we in onze eigen Vlaamse gemeente ook organiseren. Wist je dat Rummikub zoals we het nu kennen een min of meer Roemeense uitvinding is die nog geen 100 jaar oud is?

Kort gezegd

Organiseer een initiatie Rummikub voor beginners. Een ervaren en listige “lesgever” vind je heus wel onder de Roemeense inwoners in je buurt. Deze lesgever zorgt voor de nodige toelichting, spelinzicht en tactiek. Samen al spelend rond de tafel om het spel te winnen, maar rond de tafel worden ook mooie verhalen verteld over werk, familie, kinderen, gezondheid, woonst, thuisland, toekomst, enzovoort.

Organisatorisch gesproken

Plaats: Een klein zaaltje is voldoende. Deze activiteit is niet bedoeld om veel volk te trekken: een tafel of vier is al een mooi resultaat. Een kleine groep geeft ook een veiligere sfeer tot ontmoeting. In de zomer kun je dit ook op het marktplein organiseren en slenterende passanten uitnodigen om mee te spelen. Zeker weten dat je een Roemeense passant aan de tafel krijgt.

Lesgever: Laat je radar werken om enkele Roemeense buren aan te spreken. Misschien kunnen (of willen) ze het spel niet zelf uitleggen, maar kunnen ze je doorverwijzen naar iemand die voldoende vaardigheden en lef heeft om het spel toe te lichten.

Samenwerking: Ga op zoek naar een vereniging in je buurt die deze activiteit mee wil organiseren en bekendmaken. De sociaal-culturele verenigingen zijn hiervoor gevoelig. Argumenteer ook waarom je dit spel kiest: band met Roemenië en het betrekken van Roemeense burgers. Wat denk je er bijvoorbeeld van om het aanbod te richten naar de oudste afdelingen van de lokale jeugdbeweging op een zondagnamiddag? Of misschien heeft de lokale spellenclub wel zin om mee te doen.

Praktisch: Zorg voor enkele Rummikubspellen. Ga langs bij een spelothek, de kringwinkel, gezelschapspellenclub ... . Maar vraag ook bij buren en vrienden. Hebben ze een Rummikubspel, dan kan je hen tevens uitnodigen op deze avond. Voorzie die avond iets om te drinken en eventueel ook een knabbeltje.

Informatie: Informeer hen (in het begin van de avond) over je vereniging en de werking in Vlaanderen en in Roemenië.

Communicatie: Werk je samen met een andere vereniging, maak dan goede afspraken in verband met de bekendmaking. Vergeet je activiteit niet te registreren op www.adrvlaanderen.be (zie thema ‘aanbod ADR’).

Evaluatie: Hoe verliep de avond? Is het voor herhaling vatbaar? Wat denk je van een Vlaamse kaartavond om Roemenen alles te vertellen over kleurenwiezen?

Ervaring spreekt

We hebben nog geen ADR-groep die dit al georganiseerd heeft. Heb je het uitgetoetst? Geef een seintje en we geven jullie hier een ereplaats.

ADR-Vlaanderen ondersteunt

- promotie via ADR-flash en eventueel Buna
- samenwerking met andere ADR-groepen.

Roemenië in de bib - Roemeense literatuur

Doel:

- naambekendheid
- Roemeense cultuur promoten
- nieuwe samenwerkingen

De Roemeense literatuur, muziek en films zijn een mooie opportuniteit om meer aandacht te vragen voor het land en daaraan gekoppeld jullie werking. Je kunt hiervan gebruikmaken door de bibliotheek in jouw gemeente te helpen met het uitbreiden van het Roemeense aanbod. Voor hen is dit interessant om de Roemeense gemeenschap in en rond de gemeente te bereiken.

Kort gezegd

Je kunt de bibliotheek helpen met hun collectie Roemeense literatuur uit te breiden. Vervolgens kun je deze nieuwe collectie samen met jouw werking in de kijker zetten op verschillende manieren: een infostand, lezing, receptie en/of via een leesgroep.

Organisatorisch gesproken

Plaats: De bibliotheek van je gemeente of stad.

Aanbod: Bekijk eerst welke Roemeense boeken, films en muziek er al in de bib te vinden zijn. Informeer ook naar het tijdschrift Buna, normaal gezien krijgt elke bibliotheek waar een ADR-groep actief is dit toegestuurd. Verder kun je informeren bij je Roemeense partner en/of de Roemeense gemeenschap in de buurt over interessante boeken. Kijk ook eens in de online catalogi van de bibliotheek van Sint-Agatha Berchem, Anderlecht, Laken en Jette. Zij hebben een collectie Roemeense boeken voor volwassenen en kinderen. Ook volgende websites met een overzicht van Roemeense literatuur vertaald in het Nederlands kunnen inspiratie bieden: [Bibliografie Roemenië](#), [Paspoort Roemenië](#) en [uitgeverij Go-Bos Press](#).

Speciaal aanbod: Wist je dat er een boek is geschreven rond 25 jaar Roemeens-Belgische samenwerking? Daarin belicht Marc Verhaert, een van de pioniers van ADR-Vlaanderen, de woelige periode in het land vanuit het Belgische perspectief.

Samenwerking: Als je in gesprek gaat met de bibliotheek is het belangrijk voor te stellen waarom een samenwerking interessant kan zijn, hoe jullie dat zien, welke boeken eventueel interessant zijn en waar jullie kunnen helpen met het bekendmaken van het aanbod. Om de samenwerking te vergemakkelijken heb je best één aanspreekpunt waarmee je duidelijke afspraken maakt.

Feestelijke opening: De bibliotheek van Sint-Agatha Berchem opende haar Roemeense collectie feestelijk met een receptie met Roemeense muziek en Roemeense hapjes. Een andere mogelijkheid is het organiseren van een lezing met schrijver, journalist en ADR-er van het eerste uur, Jean-Paul van der Elst. Hij schreef het boek "De Lage Landen in Transsylvanië. Nederlanders, Vlamingen en Walen in de kolonisering van Transsylvanië". Voor kinderen kan je eventueel een Roemeens-Nederlands verteluurje organiseren.

Informatie: Breid de informatiestand met Roemeense boeken uit met informatie en materiaal over jouw werking en leg uit waarom deze boeken in de kijker staan. Is er in de bibliotheek een leesgroep aanwezig? Dan kun je, naar aanleiding van een Roemeens boek, uitleg komen geven over Roemenië en hen laten kennismaken met jullie groep.

Communicatie: Maak het nieuwe aanbod en vooral de daaraan verbonden activiteiten ruim bekend. Registreer de laatste op www.adrvlaanderen.be (zie thema 'aanbod ADR'). Ook de bibliotheek en eventueel de lokale Roemeense gemeenschap kunnen helpen.

Evaluatie: Bekijken mensen de infostand? Wordt het (nieuwe) materiaal uitgeleend? Hoe kan je in de toekomst verder samenwerken?

Jean-Paul met zijn boek

Ervaring spreekt

Het Geels Roemeniëcomité werkte al samen met de bibliotheek van Geel en ging er langs bij een leesgroep (jozef.goebels@kuleuven.be).

ADR-Vlaanderen ondersteunt

- Boek '25 jaar Roemeens-Belgische samenwerking' aan verminderde aankoopprijs.
- Lezing: boek over de rol van de Vlamingen in de geschiedenis van Transsylvanië via jeanpaul.vanderelst@gmail.com. Voor ADR-groepen is dit gratis en vraagt Jean-Paul alleen een onkostenvergoeding.
- Gratis magazine Buna voor de bibliotheek: mail naar administratie@adrvlaanderen.be

Workshop Roemeense maskers

Doel:

- Mensen laten kennismaken met Roemeense tradities
- Breder publiek bereiken

Vroeger geloofde men in Roemenië dat alle boze geesten zich verzamelden op de aarde aan het einde van het jaar. Deze boze geesten moesten worden verbannen, om het nieuwe jaar te kunnen starten zonder slechte dingen. Dit deed men met rituelen die vandaag nog steeds in ere worden gehouden. Het ritueel begon met de komst van wat de lokale bevolking “mascati” noemt. Deze mensen droegen maskers, ‘talangs’ (kleine klokken) en gespleten stokken om het kwaad af te weren. De mascati wisten hoe ze de boze geesten moesten oproepen. De maskers die ze droegen waren allemaal verschillend, maar ze hadden één ding gemeen: ze werden zo lelijk mogelijk gemaakt want om de lelijke mensen bang te maken, moet je lelijker zijn dan zij.

Kort gezegd

Organiseer een workshop voor kinderen of volwassenen over de Roemeense maskers. De begeleiding gebeurt door een specialist eventueel samen met een vertaler. Tijdens de activiteit wordt er informatie gegeven over de traditie en over hoe een Roemeens masker wordt gemaakt. Daarna kunnen de deelnemers zelf creatief aan de slag.

Organisatorisch gesproken

Plaats: Een gewoon lokaal is voldoende: er moeten tafels en stoelen aanwezig zijn. Ook een computer met projector is nodig om achtergrondinformatie te geven over de traditie.

Doelgroep: Kinderen (eventueel samen met (groot)ouders) of volwassenen. Het belangrijkste is dat je de manier van informatie geven en de begeleiding afstemt op de gekozen doelgroep. Spreek hierover zeker met de begeleiders. Er kunnen ongeveer 20 mensen per sessie deelnemen.

Begeleiding: Een Roemeense specialist die vertrouwd is met de traditie van Roemeense maskers. Indien deze persoon onvoldoende Nederlands spreekt voorzie je ook een vertaler die de specialist bijstaat.

Materiaal: Zorg voor verschillende soorten materiaal waarmee de deelnemers aan de slag kunnen gaan zoals wol, karton, lijm, verf,... Spreek hierover af met de artiest.

Scenario:

- De specialist vertelt over de tradities die verband houden met de maskers: wat het betekent, hoe belangrijk de traditie is voor Roemenen, wanneer ze worden gevierd,... De presentatie wordt geïllustreerd met een paar voorbeelden, een filmpje en foto's van hoe de beleving van deze traditie in het echt gebeurt. Reken hiervoor ongeveer 15 minuten.
- De specialist toont een model van het masker dat zal worden gemaakt. Hij legt uit welke materialen worden gebruikt, de te volgen stappen en hoe elke persoon zijn eigen uniek masker kan creëren. Reken hiervoor ongeveer een half uur.
- De materialen worden verspreid en de deelnemers beginnen aan hun eigen masker. De specialist (en de vertaler) gaan rond om te helpen. Reken hiervoor ongeveer 2 uur.
- Als de deelnemers klaar zijn met hun masker kunnen ze kleine correcties uitvoeren, vragen stellen, foto's maken en kijken naar de creaties van de anderen. Dit duurt nog ongeveer 15 minuten.

Communicatie: Een evenement op Facebook, Uit in Vlaanderen, affiches, nieuwsbrief ... Registreer je activiteit op www.adrvlaanderen.be (zie thema 'aanbod ADR').

Evaluatie: Wat is de reactie van het publiek? Zat de prijs goed? Wat vonden jullie er zelf van? Is het voor herhaling vatbaar eventueel voor een andere doelgroep?

Ervaring spreekt

Vatra Limburg organiseerde deze workshop in samenwerking met het Gallo-Romeins museum (eduard.fron@kuleuven.be).

ADR-Vlaanderen ondersteunt

- Promotie
- Samenwerking met andere ADR-groepen

Workshop paaseieren schilderen

Doel:

- Mensen laten kennismaken met Roemeense tradities
- Breder publiek bereiken

Paaseieren schilderen is een erg oude traditie in Roemenië. Geschilderde eieren symboliseren de komst van de lente en de wedergeboorte van de natuur. Het schilderen wordt exclusief beoefend door vrouwen en kinderen, meestal op witte donderdag en goede vrijdag in de hoop dat de eieren niet breken. Er worden verschillende kleuren gebruikt. Elke kleur heeft zijn betekenis: wit is een symbool van zuiverheid, rood is de kleur van bloed en betekent leven, blauw is de kleur van de hemel en het water, geel staat voor vruchtbaarheid (net zoals zwart), voor zon en goud. De lijnen op de eieren symboliseren familie, kinderen, kerk en eeuwigheid.

Kort gezegd

Organiseer een workshop voor kinderen of volwassenen over de traditie van het eieren schilderen rond Pasen. De begeleiding gebeurt door een artiest eventueel samen met een vertaler. De activiteit bestaat uit het geven van informatie over de traditie, een demonstratie en daarna kunnen de deelnemers zelf creatief aan de slag.

Organisatorisch gesproken

Plaats: Een gewoon lokaal is voldoende: er moeten tafels en stoelen aanwezig zijn. Ook een computer met projector is nodig om achtergrondinformatie te geven over de traditie.

Doelgroep: Kinderen, eventueel samen met ouders of andere begeleiding. Je kunt deze activiteit ook organiseren voor volwassenen. Het belangrijkste is dat je de manier van informatie geven en de begeleiding afstemt op de gekozen doelgroep. Spreek hierover zeker met de begeleiders. Hoeveel personen kunnen deelnemen is afhankelijk van de locatie, het materiaal en de voorkeur van de begeleiders.

Begeleiding: Een Roemeense artiest die vertrouwd is met het schilderen van eieren. Indien deze persoon onvoldoende Nederlands spreekt voorzie je ook een vertaler die de artiest bijstaat.

Materiaal: Zorg voor eieren, penselen en verf. Spreek hierover af met de artiest.

Scenario: De activiteit duurt ongeveer 3 uur.

- De artiest vertelt over de tradities van Pasen in het algemeen: wat het betekent, hoe belangrijk de traditie is voor Roemenen, waarom het eieren schilderen gekoppeld is aan Pasen,.... De presentatie wordt geïllustreerd met een paar voorbeelden, een filmpje en foto's van hoe mensen de traditie beleven in verschillende regio's en landen. Reken hiervoor ongeveer 15 minuten.
- De artiest demonstreert hoe je een paasei schildert. Hij/zij legt uit welke materialen worden gebruikt, hoe je te werk gaat en hoe je jouw persoonlijke toets geeft aan het kunstwerkje. Reken hiervoor ongeveer een half uur.
- De materialen worden verspreid en de deelnemers beginnen aan hun eigen paasei. De artiest (en de vertaler) gaan rond om te helpen en advies te geven. Reken hiervoor ongeveer 2 uur zodat de deelnemers rustig aan hun ei kunnen werken.
- Als de deelnemers klaar zijn met hun kunstwerkje kunnen ze kleine correcties uitvoeren, vragen stellen, foto's maken en kijken naar de creaties van de anderen. Dit duurt nog ongeveer 15 minuten.

Communicatie: Een evenement op Facebook, Uit in Vlaanderen, e-mail, affiches, ... Registreer je activiteit via www.adrvlaanderen.be (zie thema 'aanbod ADR')

Evaluatie: Wat is de reactie van het publiek? Zat de prijs goed? Wat vonden jullie er zelf van? Is het voor herhaling vatbaar eventueel voor een andere doelgroep?

Ervaring spreekt

Vatra Limburg organiseerde deze workshop in samenwerking met het Gallo-Romeins museum (eduard.fron@kuleuven.be).

ADR-Vlaanderen ondersteunt

- Promotie
- Samenwerking met andere ADR-groepen

Melodieus en genereus in de donkere dagen - kerstconcert

Tijdens de periode van de feestdagen nemen veel mensen de tijd om iets te doen dat “meer” mag zijn dan het alledaagse. We spreken hier niet alleen van de feestmaaltijden, maar ook van een mooie hap “cultuur” met muziek. De kerstperiode is daarnaast ook het moment waarop veel mensen iets voor het goede doel willen doen. Daarom kun je het kerstconcert in het teken stellen van een van je samenwerkingsprojecten met je Roemeens partnerdorp of -organisatie.

Doel:

- mensen samenbrengen
- cultuur beleven
- fondsenwerving
- naambekendheid

Kort gezegd

Organiseer als ADR-groep een kerstconcert met een gepast muzikensemble. Maak van de gelegenheid gebruik om je werking in Vlaanderen en Roemenië in de kijker te zetten. Afsluiten met een receptie doet wonderen: mensen ontmoeten elkaar, je kunt je werking voorstellen en je krijgt kansen om anderen aan te spreken om in de toekomst te engageren.

Organisatorisch gesproken

Plaats: Zoek een goede locatie en hou rekening met een aantal elementen. We geven er enkele mee: hoeveel mensen kun je ontvangen, temperatuur, gezelligheid, podium, klank, kerstsfeer ... . informeer je grondig op voorhand. Een cultuurcentrum is mogelijk wat duurder, maar je hebt alle materiaal ter plaatse of je kunt het huren. Is de kerk een geschikte plaats? Zij is alvast goedkoper en voor de kerstperiode zeker geschikt. Bovendien geef je de kerk een extra functie in de lokale gemeenschap. Of gebruik je de gekende zaal?

Muzikensemble: Heb je in de buurt of regio een koor of harmonie die je kunt aanspreken? Hou je eerder van kleinkunst? Of wil je een Roemeens ensemble? Het ADR-secretariaat heeft een aantal suggesties over Roemeense of Balkan getinte ensembles in petto en kan je ook verder helpen met een andere keuze. Vraag je een muzikensemble uit Roemenië? Laat je hen bij gastgezinnen slapen?

Ontmoetingsmoment: Afsluiten met de mogelijkheid tot ontmoeting is fijn, eventueel met een Roemeens hapje. Alle aanwezigen hebben een gezamenlijke muziekkavond, dus aan gespreksstof geen gebrek.

Samenwerking: Wie kun je buiten je vereniging aanspreken om mee te helpen met de voorbereiding of tijdens het concert? Kun je iemand extra uitnodigen om de avond meer stijl of aantrekkelijkheid te geven: bv. Roemeense ambassadeur, schepen van cultuur of iemand van de muziekacademie. Heb je een Roemeens ensemble, informeer dan ook bij andere ADR-groepen of ze interesse hebben zodat de verplaatsing door meerdere verenigingen kan gedragen worden. Het ADR-secretariaat kan helpen om hen te contacteren.

Praktisch: vraag aan het ensemble wat ze nodig hebben. Wat heb jij nodig om iedereen te plaatsen? Heb je een keuken(tje) nodig voor de receptie? Werk je met inschrijvingen? Welke prijzen hanteer je? Vergeet zeker Sabam niet en denk aan iemand die foto's kan nemen. Zorg voor een to do lijst of draaiboek voor iedereen of hang er een op zodat iedereen kan volgen.

Informatie: zorg tijdens de avond voor een geschikt moment om de aanwezigen toe te spreken en kort te informeren over je vereniging en de werking in Vlaanderen en in Roemenië.

Communicatie: je hebt de gekende werkwijze om de bekendmaking te voeren, maar bekijk ook welke nieuwe wegen en doelgroepen je kunt aanspreken. Vergeet je activiteit niet te registreren op www.adrvlaanderen.be (zie thema ‘aanbod ADR’).

Evaluatie: Bespreek achteraf het verloop van de activiteit: wat ging goed, wat kon beter? Hoe reageerde het publiek?

Ervaring spreekt

Cross to Romania De Panne heeft ervaring in het organiseren van concerten

(johan.degriek@telenet.be)

ADR-Vlaanderen ondersteunt

- Suggesties/hulp bij keuze muziekgroepen?
- In contact komen met andere ADR-groepen
- Promotie

ADR-groep erop uit

Als ADR-groep moet je niet altijd bezig zijn met het organiseren van activiteiten of het opzetten van initiatieven om jullie project in Roemenië te ondersteunen. Soms kan het ook wel eens fijn en nodig zijn om samen iets te doen. Het kan een manier zijn om de groep (terug) dichter bij elkaar te brengen, vrijwilligers voor hun harde werk te waarderen of een andere lokale organisatie te leren kennen. En het is ook gewoon leuk.

Kort gezegd

Plan een ontspannen uitstap met jouw ADR-groep al dan niet in samenwerking met een andere vereniging. Zorg ervoor dat zoveel mogelijk vrijwilligers meekunnen en dat iedereen er zich in kan vinden. Zo breng je de groep dichter bij elkaar en dat doet wonderen voor jullie werking.

Organisatorisch gesproken

Plaats Waar de uitstap naartoe gaat is heel verschillend, het kan gaan over een culturele uitstap die te maken heeft met Roemenië, of wat denk je van een bezoek aan een Roemeens orthodoxe kerk in de buurt? Maar er is ook niets mis met bijvoorbeeld minigolf. Activiteiten waarbij je samen iets doet zijn vooral interessant als je de groep wil versterken. Als je op zoek bent naar inspiratie kan je ook altijd een kijkje nemen op www.uitinvlaanderen.be.

Samenwerking Je kunt eventueel samen met een andere lokale vereniging naar die ene tentoonstelling gaan. Zo leer je elkaar kennen en deel je in de kosten. Je kunt ook samen naar hun activiteit gaan of waarom niet naar een activiteit van een andere ADR-groep. Indien je de uitstap wil gebruiken om als groep hechter te worden kun je de uitstap beter op eigen houtje organiseren.

Planning Begin op tijd met plannen van de uitstap zodat iedereen mee kan. Bespreek tijdens een vergadering waar je naartoe gaat, het is belangrijk dat iedereen voorstellen kan doen en zich kan vinden in het resultaat. Als dit bekend is werk je de details praktisch verder uit.

Praktisch Wat is de beste manier om er naartoe te gaan? Kan er worden gecarpoold of gaan jullie met de trein? Bestel op voorhand tickets en zoek eventueel uit waar je kan parkeren. Gaan jullie voor of na de activiteit nog iets eten en drinken?

Financieel Maak op voorhand duidelijke afspraken over de kostprijs. Wordt de uitstap volledig betaald door de vereniging, gedeeltelijk of niet? Zorg ervoor dat de persoonlijke bijdrage duidelijk is en niet te groot zodat iedereen mee kan. Als je deze activiteit organiseert om je vrijwilligers te bedanken is dit laatste zeker belangrijk. Wat een grote bijdrage is, hangt af van de gang van zaken binnen de groep.

Evaluatie Hoe verliep de uitstap? Wat is er uit voortgekomen? Is de groep hechter geworden, heb je nieuwe sterktes bij iemand ontdekt of komt er een samenwerking met de lokale vereniging?

Doel:

- eigen groep versterken
- Contacten leggen
- Inspiratie/kennis opdoen

Ervaring spreekt

We hebben nog geen ADR-groep die dit al georganiseerd heeft. Heb je het uitgeprobeerd? Geef een seintje en we geven jullie hier een ereplaats.

ADR-Vlaanderen ondersteunt

- Houd de ADR-flash en de kalender in de gaten voor interessante activiteiten (van ADR-groepen).
- In contact komen met andere ADR-groepen of andere sociaal-culturele organisaties.

Op reis in je eigen buurt: wandelzoektocht

Bij een wandelzoektocht kunnen mensen op een actieve manier kennismaken met Roemenië, de buurt en jullie werking. Het organiseren van een wandelzoektocht kost niet veel tijd en het is een goed alternatief als er weinig of geen andere activiteiten mogelijk zijn (door COVID-19).

Doel:

- Mensen maken kennis met Roemenië en jullie groep.
- Roemeense nieuwkomers de buurt laten ontdekken.

Kort gezegd

Met een wandelzoektocht kun je verschillende kanten op: je kunt een zoektocht maken voor volwassenen, gezinnen of Roemeense nieuwkomers. Je kunt er eventueel een wedstrijdreglement aan koppelen...Je kunt de zoektocht als een activiteit op zich organiseren, maar ook als aanvulling op een andere activiteit.

Organisatorisch gesproken

Doelpubliek: Afhankelijk van het doelpubliek moet je de zoektocht aanpassen. Gaat het om gezinnen met kinderen? Maak de zoektocht dan niet te lang (een kleine 2 km) en zorg ervoor dat de weg te volgen is met buggy's (vermijd bijvoorbeeld trappen).

Route: Stippel de route uit op kaart. Maak gebruik van plaatsen die iets betekenen voor jouw groep of die een link hebben met Roemenië (vb. een Roemeense winkel of de plaats waar jullie een bepaalde activiteit organiseren). Geplastificeerde papieren hangen op locatie is ook een idee, al vraag je dat best eerst na bij de gemeente. Om te vermijden dat de papieren verdwijnen kun je bijvoorbeeld ook spullen of foto's bij leden of sympathisanten voor het raam zetten of hangen.

Vragen: De vragen hoeven niet moeilijk te zijn, het is belangrijk dat de mensen de vraag kunnen oplossen zonder voorkennis en zonder dat ze iets moeten opzoeken: ze moeten het ter plaatse kunnen zien, tellen, lezen, horen,... Zijn de route en de vragen klaar? Ga dan op pad om foto's te trekken voor bij de zoektocht.

Taal: Maak je een zoektocht voor Roemeense nieuwkomers? Dan maak je die ook best in het Roemeens (of laat het vertalen). Je kunt ook kiezen voor (of aanvullen met) Nederlands voor anderstaligen: korte duidelijke zinnen zonder lange of moeilijke woorden. Zorg hierbij zeker voor foto's en illustraties ter verduidelijking. In het algemeen is het belangrijk dat je de zoektocht maakt voor iemand die de gemeente niet kent. Dingen die voor jou vanzelfsprekend zijn, zijn dit misschien niet voor anderen. Gebruik dus zeker een duidelijke wegbeschrijving en benoem waar mensen moeten kijken en wat ze gaan zien.

Wedstrijd: Kunnen mensen iets winnen? Omschrijf dan duidelijk wat ze kunnen winnen, hoe de winnaar wordt bepaald, hoe en wanneer het formulier moet ingestuurd worden, hoe de winnaar wordt verwittigd en waar en wanneer de prijs kan worden afgehaald.

Deelnameprijs: Als de zoektocht deel uitmaakt van een evenement (zoals Open Monumentendag) kun je een standje maken waar mensen een zoektocht kunnen afhalen, zich inschrijven en ervoor betalen. Als mensen zelf kunnen kiezen wanneer ze de zoektocht doen zijn inschrijvingen en betalingen moeilijker te organiseren. Een oplossing kan zijn om een vrije bijdrage/gift te vragen voor jullie projecten.

Verspreiden: Je kunt het initiatief verspreiden via je eigen website, Facebookpagina, de website van ADR-Vlaanderen, Uit in Vlaanderen, het lokale krantje,... Is het een gratis zoektocht, dan kun je ook enkele exemplaren afprinten en ter beschikking stellen in de bib of de toeristische dienst. Is het een zoektocht voor Roemeense nieuwkomers (in het Nederlands) dan zijn initiatieven rond Nederlandse les en integratie in jouw gemeente vast ook geïnteresseerd om het mee te verspreiden.

Ervaring spreekt

Corfoo organiseerde een wandelzoektocht 'Rondom de Begijnhofkerk' met Open Monumentendag (corfoovzw@gmail.com)

ADR-Vlaanderen ondersteunt

- Abonneer je op de ADR-flash zodat ook andere initiatieven van deze aard leert kennen.
- Mail voor meer informatie naar info@adrvlaanderen.be.

ADR academie Jouw partnerdorp ontleed: De sociale kaart

Doel:

- beter inspelen op noden van jouw partnerdorp
- efficiënter werken
- voorsprong bij onderhandelingen

Vroeger was het duidelijk welke de noden van je partnerdorp waren en waaraan je in Vlaanderen kon werken om mee naar oplossingen te zoeken. Nu is dat heel wat complexer geworden en vergt het ook andere inzichten om zinvol aan de slag te gaan. De sociale kaart is een handig hulpmiddel om informatie over jouw partnerdorp samen te brengen en om inzicht te krijgen in de behoeften van de lokale gemeenschap.

Kort gezegd

Het resultaat van een sociale kaart is een overzicht van ontwikkelingen in domeinen zoals bevolking, werkgelegenheid, vergrijzing of vergroening, onderwijs, gezondheidszorg, middenveld,... Het is geïnspireerd door de Vlaamse gemeenschapsprofielen van gemeenten en dorpen. De sociale kaart wordt gebruikt om plaatsen te analyseren en om te zien hoe samenwerking kan worden verbeterd of opgezet op een manier die lokale ontwikkeling mogelijk maakt.

Organisatorisch gesproken

Vorbereiding: Het is belangrijk dat je lokale ADR-groep overtuigd is van de meerwaarde van het opstellen van een sociale kaart. Het zorgt niet alleen voor meer inzichten, maar op basis van de sociale kaart kan je ook efficiënter werken aan projecten in de toekomst. Bovendien geeft het een voorsprong bij onderhandelingen omdat je over duidelijke en gefundeerde informatie beschikt. Je gaat binnen je ADR-groep op zoek naar vrijwilligers die mee zo'n sociale kaart willen opmaken. Voorbeelden van sociale kaarten vind je op de website van ADR-Vlaanderen.

Opstellen sociale kaart: Je vult een keuzemenu in van kwantitatieve gegevens waaruit je kan putten. Zoals historiek van je partnerdorp, bevolkingsevolutie, onderwijs en scholingsgraad, sociaal-medisch, tewerkstelling, enz. Hoe meer je kunt invullen, hoe sterker je sociale kaart. Zulke gegevens vind je bijvoorbeeld op de website van het Roemeense nationale instituut voor statistiek www.insse.ro. Het is belangrijk om naast de cijfergegevens, ook kwalitatieve gegevens op te nemen: hoe ervaren lokale mensen de dingen, wat zijn hun ideeën en bekommernissen? Dit kun je bijvoorbeeld te weten komen door interviews, focusgroepen en bezoeken. Weet je niet hoe je hieraan moet beginnen? Geen paniek: ADR-Vlaanderen helpt je hierbij (zie onderaan).

Resultaat: Na het samenbrengen van de gegevens maak je een presentatie van de sociale kaart op door alle gegevens te rangschikken, de data te analyseren, conclusies te trekken en het uitschrijven van de sociale kaart met een duidelijke inhoudsopgave. Verklaar en beschrijf dingen. Vergeet niet de nodige statistieken en foto's in te brengen. Je kunt ook filmpjes maken. Je kunt jouw sociale kaart ook best vertalen in het Engels of Roemeens om ter plaatse voor te stellen, te gebruiken en te verspreiden.

Officiële voorstelling van de sociale kaart: met je ADR-groep kies je een geschikt moment uit om je sociale kaart voor te stellen. Je kunt dit koppelen aan een tentoonstelling over je werking. Vergeet niet de pers uit te nodigen, de burgemeester en nuttige personen binnen je gemeente.

foto uit de sociale kaart van Beius

Ervaring spreekt

Het Geels Roemeniëcomité stelde reeds een sociale kaart op van hun partnerdorp Slatina Timis (jozef.goebels@kuleuven.be). Verder zijn er sociale kaarten van Berbesti, Moldova Noua, Macaresti en Beius. Je kan voorbeelden vinden op [de website van ADR-Vlaanderen](#) (klik op het winkelkarretje).

ADR-Vlaanderen ondersteunt

Bij de ADR-academie kun je een traject volgen rond het opmaken van de sociale kaart. Met een aantal ADR-groepen komen we een 5-tal keer samen om uit te leggen hoe je een sociale kaart maakt, waar je informatie vindt en worden de eigen partnerdorpen besproken. Als finale wordt een inleefreis georganiseerd met de deelnemende ADR-groepen naar de eigen partnerdorpen.

Mail voor meer informatie naar info@advlaanderen.be.

Vrijwillige brandweer (SVSU) ondersteunen of helpen uitbouwen

In veel Roemeense dorpen is er geen professionele brandbestrijding. Enkel in de steden zijn er brandweerkazernes waar beroepsbrandweermannen (ISU) actief zijn. Hierdoor kan het wel een uur of meer duren voordat deze ISU in een dorp arriveert. Tegen die tijd is de kans groot dat er niet meer veel te redden valt. Om die reden zetten veel ADR-groepen in op het helpen uitbouwen of ondersteunen van de vrijwillige brandweer (SVSU) in hun partnerdorp (en omgeving).

Kort gezegd

Het ondersteunen van de vrijwillige brandweer kan op verschillende manieren, bijvoorbeeld door materiaal (o.a. brandweertuigen, brandweerkledij, helmen, slangen en spuitten) te voorzien of te vernieuwen. Vaak danken Belgische brandweerzones materiaal af dat nog perfect bruikbaar is. Verder kun je vormingen organiseren, samenwerkingen opzetten, uitwisselingen met brandweer van je eigen gemeente of zone organiseren, nieuwe vrijwilligers voor SVSU helpen recrutereren, enzovoort. Bij uitbreiding kun je ook inzetten op preventieve acties zoals het installeren van rookmelders, meer informatie daarover vind je bij het thema 'aanbod ADR' in dit inspiratieboek. Welke acties je best onderneemt hangt af van de plaatselijke situatie en je eigen mogelijkheden als ADR-groep.

Organisatorisch gesproken

Plaatselijke situatie: Als je in jouw partnerdorp de vrijwillige brandweer (SVSU) wil activeren of ondersteunen is het belangrijk om eerst te weten wat de situatie is ter plaatse. Dit doe je door met verschillende mensen te praten. Volgende vragen zijn belangrijk om hierover een idee te krijgen: Is er een vrijwillige brandweer aanwezig en operationeel? Wat is de kwaliteit van de uitrusting? Welke acties doen ze (preventieve acties, evacuatieoefeningen, demonstraties, ...). Worden er trainingen gehouden ter plaatse?

Werking SVSU: Indien er een vrijwillige brandweer aanwezig is, is het ook belangrijk te weten hoe ze georganiseerd is. Ga na wie het hoofd is van de veiligheid/brandweer? Uit hoeveel leden bestaat de brandweerploeg? Worden ze gesteund door de lokale overheid? Is er een samenwerking met een beroepsbrandweer uit de stad?

Plan opmaken: Als je een volledig beeld hebt gekregen van de situatie ter plaatse kun je op basis daarvan een plan opmaken. Eerst bepaal je wat jouw partnerdorp nodig heeft om tot een betere brandbestrijding te komen, daarna bekijk je waar jouw ADR-groep kan helpen en hoe. Denk daarbij ook breder dan het louter bestrijden van brand, misschien kan de brandweertuigen ook voor andere dingen worden ingezet zoals droge gebieden voorzien van water, ingrijpen bij wateroverlast, enz.

Aansluiten: Bekijk of je kunt aansluiten bij een bestaand initiatief in de buurt van jouw partnerdorp.

Afgedankt materiaal: Bekijk of het haalbaar is om uitrusting en materialen te verzamelen in samenwerking met de brandweer hier. Daar komt heel wat bij kijken: verwerven van afgedankte brandweertuigen en uitrusting, eventueel volledig rijvaardig maken van de voertuigen en de uitrusting vervolledigen, het vervoeren van het materiaal naar jouw partnerdorp of het laten ophalen.

Trainingen: Je kunt trainingen opstarten in samenwerking met een vrijwillige brandweer in Vlaanderen, de brandweerzones en Campus Vesta. De Roemeense vrijwillige brandweerkorpsen kunnen naar Vlaanderen komen of omgekeerd.

Ervaring spreekt

Verschillende ADR-groepen werken hierrond. Een voorbeeld is Nijlen voor Hodora (dirkvandebus@telenet.be).

ADR-Vlaanderen ondersteunt

Op verschillende vlakken via de werkgroep brand- en brandwondenpreventie. Meer informatie hierover lees je bij het thema 'aanbod ADR' in dit inspiratieboek.

Laat mensen grenzen verleggen - organiseer een inleefreis

Het is moeilijk om aan buitenstaanders uit te leggen wat ADR-Vlaanderen en de ADR-groepen nu juist doen, waarom ze (nog) bezig zijn met Roemenië en wat de meerwaarde daarvan is. Als je niet zelf ondergedompeld wordt in dit prachtig land en direct kennis maakt met zijn bewoners, blijft dat alles abstract. Bovendien doen negatieve berichten over Roemenië de ronde waardoor veel mensen een fout beeld krijgen van het land. In het verleden is gebleken dat het organiseren van “inleefreizen” een ideaal middel is om mensen in Vlaanderen kennis te laten maken met het echte Roemenië, zijn inwoners en de vele mooie projecten van ADR-groepen daar.

Doel:

- mensen laten kennis maken met het echte Roemenië
- verbondenheid met jouw project creëren.
- laten zien waar je mee bezig bent en waarom

Kort gezegd

Een inleefreis is meer dan alleen een reis. Je gaat op in de cultuur en de dagelijkse realiteit van je bestemming gedurende een aantal dagen tot een week. Om zo een reis te organiseren is een goede voorbereiding nodig. Als je goede afspraken maakt met jouw doelgroep en mensen die je in Roemenië wil betrekken is er veel mogelijk en belooft het een mooie ervaring te worden.

Organisatorisch gesproken

Vorbereiding: Bepaal de doelgroep (vb. een lokale vereniging) waarmee je naar ginder wil trekken. Spreek de duur van het verblijf af en bepaal in onderling overleg de reismethode en de route. Informeer bij de deelnemers wat ze concreet verwachten en willen zien. Maak een mix van stad en platteland. Bezoek je eigen partnerdorp of projecten, maar denk ook eens aan die van andere ADR-groepen in de buurt. Maak goede afspraken en denk aan fondsenwerving. Zorg zeker ook voor een debriefing en opvolging achteraf.

Concreet: Stel een gevarieerd programma op, afhankelijk van de wensen van de deelnemers. Maak duidelijke afspraken naar timing. Regel vervoer ter plaatse en boek de nodige overnachtingsmogelijkheden, eetgelegenheden, dingen die je wil bezoeken. Spreek af met de mensen die je in Roemenië wil betrekken en de vergoeding van hun kosten.

Voor vertrek: Breng de deelnemers nog een paar keer samen om ervoor te zorgen dat iedereen volledig geïnformeerd is over de reis en weet wat er van hen verwacht wordt. Maak een deelnemersmap met info over wat men gaat bezoeken, de gewoonten van het land, de lokale munteenheid LEI en hoe je daaraan geraakt, noteer elkaars GSM-nummer en nuttige nummers voor in het buitenland. Maak daarnaast ook een roadboek met alle details van de reis. Denk ook aan de Europese ziekteverzekeringskaart, die aan te vragen is bij jouw ziekenfonds en geldig is voor één kalenderjaar.

Communicatie: Vraag deelnemers dingen te noteren en foto's te nemen. Eventueel kun je afspreken wie een algemeen reisverslag zal maken met ernst maar ook de nodige humor. Je kunt via de sociale media een dagelijks verslag posten voor het thuisfront en anderen. Informeer de pers. Bouw de nodige rustperiodes in en de kansen om met mensen ter plaatse te praten. Voor dat laatste is soms aan te raden om een tolk mee te nemen om in het Roemeens te kunnen praten.

Terugkoment deelnemers: De ADR-groep kan een moment voorzien waar iedereen op uitgenodigd wordt om het reisverslag, foto's, anekdotes en filmpjes te delen. Je kunt een fotoboek samenstellen en dit verkopen. Sta ook open voor feedback van de deelnemers, eventueel in de vorm van een evaluatieformulier. Is er iets gegroeid uit deze inleefreis dat blijvend kan zijn?

Resultaat: Mogelijks rekruteer je nieuwe leden voor je ADR-groep, ontstaat er een nieuwe groep of is jullie groep beter gekend bij mensen in jouw buurt?

inleefreis Okra en ADR-Vlaanderen in 2018

Ervaring spreekt

Het Geels Roemeniëcomité heeft ervaring in het organiseren van inleefreizen voor organisaties (jozef.goebels@kuleuven.be). Het Roemeniëcomité Ladesti-Balen liet families overnachten bij gastgezinnen in hun partnerdorp (raymond.verrydt@skynet.be)

ADR-Vlaanderen ondersteunt

- praktische informatie voor de deelnemersmap
- samenwerking ADR-groepen

Wandeltochten in Roemenië

Het organiseren van wandeltochten in de buurt van je partnerdorp is een manier om sportievelingen te laten kennismaken met Roemenië als het groene hart van Europa en hen zo anders naar het land te laten kijken. Roemenië heeft namelijk prachtige natuurparken, bergen en meren. Vooral de oerbossen, de Karpaten en de Donaudelta zijn een paradijs voor wandelaars. Bovendien zet het wandel- en ecotoerisme de overheid onder druk om de illegale ontbossingspraktijken te stoppen. Door de wandeltocht te combineren met een bezoek aan een van jullie projecten, laat je meteen zien waar jullie mee bezig zijn.

Doel:

Sportieve mensen laten kennismaken met Roemenië als het groene hart van Europa.

Kort gezegd

Een wandelreis is een heel geschikte manier om mensen onder te dompelen in het authentieke Roemeense landleven: de uitgestrekte natuurgebieden en de overweldigende gastvrijheid. Als je dit linkt met een bezoek aan een van jullie projecten hebben de deelnemers ook meteen een idee van wat jullie doen in Roemenië. Om een wandelreis te organiseren werk je eerst een aanbod uit dat je vervolgens voorstelt op een informatiemoment voor verschillende soorten wandelaars. Als mensen geïnteresseerd zijn, kun je hen gedetailleerde informatie bezorgen en concrete afspraken maken over de reis.

Organisatorisch gesproken

Vorbereiding: Selecteer een streek of natuurgebied en ga op zoek naar wandelkaarten en gps-tracks met verschillende moeilijkheidsgraden. Wandelkaarten zijn te vinden via <https://muntii-nostri.ro/en> en in boeken zoals 'The mountains of Romania: Trekking and Walking in the Carpathian Moutains' van Janneke Klop (beschikbaar bij ADR-toerisme). GPS-tracks kan je vinden op www.bikemap.net of www.AllTrails.com.

Aanbod: Je kan kiezen voor tochten door natuurparken of hooggebergtes, maar wandellussen rondom jouw partnerdorp zijn ook mogelijk. Kies een aantal opties voor verschillende doelgroepen zoals dagwandelingen, meerdaagse trekkings langs pensions, bergtochten met tent of rond het spotten van wild (bv. beren, bizonen en gemzen). Heb je enkele opties verzameld? Maak een PowerPoint om de verschillende mogelijkheden kort voor te stellen.

Informatiemoment: Organiseer een informatiemoment voor een gemengd publiek: geoefende bergwandelaars, trekkers en gewone wandelaars. Stel de verschillende mogelijkheden voor en vermeld duidelijk hoeveel ervaring er nodig is per wandeling. Over het algemeen zijn bergpaden vaak ruw en slecht bewegwijzerd, dus hebben deelnemers best GPS-ervaring en is een goede voorbereiding noodzakelijk. Verzamel gegevens van geïnteresseerden om hen achteraf gedetailleerde informatie te bezorgen. Maak met de wandelaars duidelijke afspraken over wat jullie regelen (voor welke prijs) en waar ze zelf voor moeten zorgen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan vluchten en overnachting.

Communicatie: Gebruik jouw gewoonlijke communicatiekanalen om mensen uit te nodigen voor het informatiemoment. Contacteer daarnaast ook wandelclubs in de buurt en spreek wandelaars in je kennissenkring aan. Vergeet ook niet een activiteit aan te maken op <http://adrvlaanderen.be/mijn-adr/nieuwe-activiteit/>.

Informatie: Maak een informatiemap voor de wandelaars. Gebruik een pagina per dag met de etappe, hoogteprofielen, bezienswaardigheden en slaappleats (pension of kampeerplaats). Duid op de wandelkaart ook de etappes aan. Voorzie GPS-tracks en algemene informatie zoals de contactgegevens van Salvamont (de Roemeense bergreddingsdienst). Vraag de deelnemers om onderweg foto's te maken die je achteraf kan gebruiken.

Ervaring spreekt

ADR-Toerisme organiseerde reeds verschillende (meerdaagse) wandelreizen in de Banat en het Retezat-gebergte. Daarnaast heeft de werkgroep voorbeelden van wandelroutes en informatiemappen. Contact opnemen hierover kan via paul.helsen@pandora.be.

ADR-Vlaanderen ondersteunt

Naast de ondersteuning via de werkgroep Toerisme kan ADR-Vlaanderen zulke initiatieven ondersteunen door promotiemateriaal vorm te geven.

Samenwerken met het lokaal bestuur in Roemenië

Samenwerken met lokale besturen, zowel in Roemenië als in België, zit in het DNA van veel ADR-groepen. 30 jaar geleden adopteerden namelijk veel Belgische gemeentes op symbolische wijze een Roemeens dorp. Roemeniëcomités werden opgericht om gestalte te geven aan het partnerschap en er ontstonden nauwe samenwerkingsverbanden tussen de ADR-groep en beide lokale besturen. Intussen zijn er 30 jaar verstreken en hebben er heel wat veranderingen plaatsgevonden. Heeft jouw ADR-groep nog steeds een nauwe band met het lokale bestuur in Roemenië?

Doel:

samenwerking tussen Belgische en Roemeense partner(s) levendig houden of verbeteren.

Kort gezegd

Goede contacten met het lokale bestuur in jouw partnerdorp zijn belangrijk om er duurzame projecten te kunnen realiseren. Om goede contacten aan te gaan of om de samenwerking te verbeteren begin je met een evaluatie van de huidige situatie. Daarna zoek je naar een interessant aanknopingspunt. Enkele voorbeelden zijn: de lokale verkiezingen, de verkiezingsprogramma's en eventuele EU-projecten. Verder bestaan er verschillende vormen van samenwerken. Zo kan je een Memorandum of Understanding (MoU) of een lokaal gezondheidsconsortium oprichten. Heb je geen idee waarover het gaat? Geen probleem, je leest er alles over in deze fiche. Natuurlijk is het ook belangrijk om een goede band met je eigen lokaal bestuur (in België) te hebben, daarover later meer in een andere fiche.

Soorten samenwerkingsverbanden

Memorandum of Understanding (MoU) is een document waarin twee of meer partijen hun gezamenlijke voornemens vastleggen. Het is een meer formele variant van het herenakkoord, maar is evenmin juridisch afdwingbaar. Soms bevat het document de basiselementen van een eropvolgend contract. Een MoU wordt meestal gebruikt omdat een juridisch bindende overeenkomst niet nodig is of omdat partijen (nog) geen bindende overeenkomst kunnen of willen aangaan.

Lokaal Gezondheidsconsortium is het lokaal samenbrengen van verschillende partners die willen meedenken en werken rond een gezonde samenleving en positieve gezondheid. De hoofddoelstelling van het Lokaal Gezondheidsconsortium is bijdragen tot een betere gezondheid van de inwoners van de gemeente.

Een aantal mogelijkheden zijn:

- Werken aan preventie op verschillende niveaus.
- Opstarten van een VIZIDOM groep. Dat is een groep die huisbezoeken brengt bij ouderen en langdurig zieken om een babbeltje te slaan en te zien hoe het gaat en of hulp nodig is.
- Opstarten van thuiszorg voor afhankelijke ouderen van de gemeente, zowel sociaal als medisch.
- Opzetten van een uitleendienst voor revalidatiematerialen.
- Promoten van het naleven van COVID-19 voorzorgsmaatregelen en aansporen tot vaccinatie.
- Zorgen voor een adequaat aanbod eerstelijnsgezondheidszorg in de gemeente.

Organisatorisch gesproken

Evaluatie: Bekijk hoe je contacten nu zijn met het lokaal bestuur in Roemenië. Is dit verbeterd of verwaterd? Als je nog geen samenwerking hebt met de burgemeester of het gemeentebestuur van je partnerdorp, wat is daar de reden voor? Denk niet meteen 'met dit bestuur valt niet samen te werken'. Geef niet meteen op na een eerste poging en overweeg verschillende soorten van samenwerkingen.

Aanknopingspunt: De vierjaarlijkse gemeenteraads- en provincieraadsverkiezingen in Roemenië zijn een mooie gelegenheid om de contacten met het lokale bestuur te starten of te hernemen. De laatste verkiezingen vonden plaats op 25 september 2020. Zoek uit wie verkozen is, welke de samenstelling is van de gemeenteraad, wie burgemeester is en wie viceburgemeester. Stuur hen gelukswensen en vraag om zo snel mogelijk contact te hebben. Liefst natuurlijk ter plaatse, maar aangezien dat niet mogelijk is door COVID-19 maatregelen, kan je ook een online overleg organiseren.

Lokale contacten: Belangrijk is het bovenstaande te doen i.s.m. jouw lokale contactpersonen of -organisatie in Roemenië. Probeer hen bij alles te betrekken en een open dialoog en agenda te hebben. Een goed middenveld is een ideale basis om van onderuit dingen te proberen veranderen. Je kan dit ook bekijken als politieke vorming. ➡

Verkiezingsprogramma's: Sinds de recentste gemeenteraadsverkiezingen begint men min of meer gedetailleerde verkiezingsprogramma's te schrijven in Roemenië. Zoek dit op: dikwijls bestaan er pamfletten van, is er een post op sociale media verschenen of staat er een artikel in een lokaal dagblad. Bekijk de programmapunten en vraag je af: Wat past bij onze werking en wat kunnen we samen met het nieuwe bestuur realiseren?, Waar kunnen we versterking bieden?. Zo wordt het een echt samenwerkingsverband en ziet het lokale bestuur meteen de voordelen van de samenwerking in. Een mogelijke samenwerking kan eruit bestaan om een lokaal gezondheidsconsortium op te richten vanuit een samenwerking tussen middenveld, gemeentebestuur, patiëntenorganisaties, sociale instellingen en je ADR-groep (zie verder). Zeker met de huidige situatie rond COVID-19 is de precaire situatie van de gezondheidszorg, thuiszorg en ouderenzorg in Roemenië een heel actueel thema.

EU-projecten: Roemenië geniet nog van EU-toetredingsbudgetten en daarom zie je er heel wat EU-projecten uit de grond reizen. Ze zijn niet allemaal even nuttig, maar aangezien ze er toch zijn, is het interessant te bekijken hoe je als ADR-groep hierin kan participeren, vooral in de exploitatie achteraf. Dit kan door bv. een "Memorandum of Understanding" (zie hoger) op te maken dat kadert in je partnerschap.

Duidelijke afspraken: Spreek duidelijk af welk engagement ieder neemt, wat de financiële consequenties zijn, wat uitvoeringstermijnen betreft, verslaggeving en opvolging van het project. Organiseer regelmatig een overleg met je partnerorganisatie en het lokaal bestuur.

Communicatie: Communicatie is heel belangrijk, zowel hier als in Roemenië. Zoek ook de pers op (lees meer over hoe je de pers bereikt bij het thema 'tips & tricks'). Hoe meer mensen op de hoogte zijn van je initiatieven, hoe meer ondersteuning en netwerking mogelijk is. Zo kan je ook nieuwe mensen betrekken bij de werking van je ADR-groep in Vlaanderen.

Ervaring spreekt

De voorzitter van ADR-Vlaanderen heeft veel ervaring met verschillende soorten van samenwerkingsakkoorden (jozef.goebels@kuleuven.be).

ADR-Vlaanderen ondersteunt

Wil je samenwerken met de gemeente rond gezondheidszorg of thuiszorg? Dan ben je binnen de werkgroep thuiszorg erg welkom om ervaring uit te wisselen. Wil je uitwisselen over andere soorten van samenwerkingen? Contacteer dan het ADR-secretariaat (info@adrvlaanderen.be) en wij zoeken een match met een of meerdere andere ADR-groepen.

Een artikel in de lokale krant, op de regionale televisie of radio is een goede manier om je activiteit bekend te maken en je naambekendheid in je omgeving te vergroten. Deze media hebben namelijk een groot bereik en worden gezien als betrouwbaar. Bovendien is het gratis. Het belangrijkste is een goede perstekst, al is dat nog geen garantie op succes. Maar wie niet waagt niet wint.

Doel:

- activiteiten bekendmaken
- meer naambekendheid
- positief imago

Korte inhoud

Enkel een goede perstekst schrijven, het klinkt simpel, maar hoe begin je eraan? Eerst bepaal je of je een persbericht of -uitnodiging gaat versturen, of misschien wel allebei? Daarna is het belangrijk om de journalist te overtuigen om langs te komen of om een artikel te schrijven. Tot slot moet je bericht bij de juiste mensen terecht komen die het misschien wel oppikken.

Persuitnodiging of persbericht?

Bij een persuitnodiging nodig je de pers letterlijk uit om langs te komen op jouw activiteit of prijsuitreiking. Als je een persuitnodiging verstuurt is het ook belangrijk dat je voorbereid bent als er effectief een journalist komt. Duid iemand aan die de pers te woord kan staan en die kan antwoorden op vragen. Voorzie eventueel een persmap met informatie. Bij een persbericht is het vooral de bedoeling dat de journalist op basis van jouw informatie een artikel schrijft. Een persbericht kan gaan over een activiteit of prijsuitreiking, maar je kunt er ook andere informatie mee verkondigen bijvoorbeeld dat je het 100ste transport organiseert, een nieuw project start, enzovoort. Kortom iets dat bijzonder is. Je kunt er voor kiezen om eerst een persuitnodiging te versturen en na de activiteit een persbericht met foto's.

Tips voor de inhoud

Zowel met een persuitnodiging als met een persbericht probeer je de journalist ervan te overtuigen dat jouw bericht nieuwswaardig genoeg is om er een artikel over te schrijven. Bedenk een goede titel die zo in een krant zou kunnen staan. Daarna schrijf je kort neer waar het om gaat. Denk aan vragen zoals: Wat?, Wie?, Wanneer?, Waarom? Hoe?. Gebruik geen te moeilijke woorden en ga ervan uit dat de lezer jullie organisatie niet (goed) kent.. Schrijf je persbericht in de derde persoon.

Daarna kun je meer achtergrondinformatie geven. Is jouw boodschap subtiel te linken aan bepaalde actuele thema's? Beperk het bericht best tot één pagina. Verwijs eventueel naar jullie website voor meer informatie en vermeld contactpersonen met naam, functie, telefoonnummer en eventueel e-mail, bv. de voorzitter. De contactpersonen moeten bereikbaar zijn en vragen kunnen beantwoorden. Bij een persuitnodiging leg je meer nadruk op de praktische informatie zoals de locatie, datum en uur. Je kan eventueel een programma toevoegen en indien nodig informatie geven bv. over bereikbaarheid en over parkeermogelijkheden. Bij een persbericht is het toevoegen van goede foto's een meerwaarde.

Persbericht versturen

Het versturen doe je best via mail. Zet je persbericht in bijlage en plak de tekst ook in de mail zelf, zo heeft de journalist het zeker gezien. Vermeld ook duidelijk dat het gaat om een persbericht of -uitnodiging. De meest actuele perscontacten vind je via de website van jouw gemeente. Typ in de zoekfunctie 'perslijst' en je komt meteen op de juiste pagina. Vergeet het informatieblad van jouw gemeente niet. Soms verschijnen activiteiten van de website 'Uit in Vlaanderen' automatisch in de kalender. Ga op de website op zoek naar de werkwijze van jouw gemeente of neem contact op met de communicatiedienst.

Meer weten?

Een voorbeeld van een persuitnodiging en een persbericht vindt je op de [website van ADR-Vlaanderen](#) (via het winkelkarretje).

Heb je nog vragen? Dan kan je terecht bij het secretariaat via info@adrvlaanderen.be of 014/40.31.62.

Aantrekkelijke flyers maken

Een belangrijk deel van het organiseren van een activiteit is erover communiceren zodat mensen weten dat er iets staat te gebeuren. Wist je dat iemand vaak minstens 3 keer de boodschap moet gezien hebben alvorens hij of zij erover gaat nadenken? Daarom kun je best inzetten op verschillende communicatiekanalen. In deze fiche bekijken we hoe je makkelijk en gratis aantrekkelijke flyers en ander materiaal kan ontwerpen.

Doel:

- activiteiten bekendmaken
- meer naambekendheid
- positief imago

Korte inhoud

In deze fiche komt aan bod hoe je materiaal kunt ontwerpen met de online tool 'Canva' en waar je goede rechtenvrije foto's kan vinden.

Ontwerpen met Canva

[Canva](#) is een gratis online tool waarmee je makkelijk tal van online en offline materiaal kunt ontwerpen. Enkele mogelijkheden zijn: sociale mediaberichten, posters, flyers, filmpjes, fotocollages, nieuwsbrieven,... Het gebruik is gratis en je hoeft er niets voor te installeren.

Hoe het werkt:

- Als je bent ingelogd kies je eerst wat je wilt maken. Je kiest bijvoorbeeld bij 'drukproducten' voor 'flyer'.
- Nu kun je eventueel een sjabloon kiezen. Als je op een sjabloon klikt verschijnt je keuze aan de rechterkant waar je de verschillende elementen kunt bewerken.
  - De tekst aanpassen doe je door dubbel te klikken op het tekstvak.
  - Een afbeelding of achtergrond vervangen doe je door er op te klikken zodat er een blauw kader verschijnt. Daarna ga je in het menu naar 'uploads'. Hier kun je je eigen foto's invoegen. Sleep vervolgens je eigen afbeelding uit het menu naar het geselecteerde vak.
  - Je kunt onderdelen in het sjabloon verwijderen door er met de rechtermuisknop op te klikken of via de 'delete'-knop.
- Als je zonder sjabloon wilt werken ga je naar 'elementen'. Waar je gebruik kunt maken van foto's, illustraties, enzovoort. Je kunt er door bladeren of de zoekbalk gebruiken. De onderdelen 'lijsten' en 'rasters' zijn omkaderingen waar je zelf een afbeelding invoegt op dezelfde manier als bij sjablonen.
- Bij 'tekst' kun je een titel, subtitel of platte tekst invoegen of kiezen voor een lettertype combinatie die je ook weer kunt aanpassen in je ontwerp aan de rechterkant.
- De meeste onderdelen bij Canva zijn gratis te gebruiken, diegene waar een geel kroontje bij staat zijn onderdeel van de betalende versie van Canva.
- Via 'meer' kun je onder andere: een kaart toevoegen via Google maps en Pexels of Pixabay gebruiken om te zoeken naar gratis stockfoto's (zie ook verder).
- Is je ontwerp af? Dan kun je het op je computer opslaan als PDF, JPEG of PNG via de downloadknop rechts bovenaan.

Gratis rechtenvrije foto's

Eigen foto's werken altijd het beste. Als je geen passende foto hebt, kun je gebruik maken van rechtenvrije en gratis stockfoto's. Bij een foto van iets specifiek, vb. een bepaald gebouw, kun je best dubbelchecken of het wel klopt. Hieronder enkele interessante websites:

- [Pexels](#): foto's over uiteenlopende thema's: type een thema of kijk bij 'verkennen'.
- [Pixabay](#): foto's, illustraties, vectoren (PNG-bestanden, vaak zonder achtergrond), video's en zelfs muziek.
- [Creative Common](#) is een beeldbank van foto's van (amateur)fotografen. Bij elke afbeelding zie je wat je mag/moet doen als je deze wilt gebruiken. Bijvoorbeeld de auteur benoemen of enkel gebruiken voor niet-commerciële doelen. Je zoekt best in het Engels.
- [Wikimedia Commons](#) is een platform dat lijkt op Creative Common. Ook hier lees je bij elke afbeelding wat je ermee kunt doen.

Meer weten?

Een meer uitgebreide handleiding over het gebruik van Canva vind je in het [hulpcentrum van Canva](#).

Heb je nog vragen of denk je zelf nog aan andere manieren om aantrekkelijke flyers te maken? Neem contact op via info@adrvlaanderen.be of 014/40.31.62.

Je activiteit online promoten

Een belangrijk deel van het organiseren van een activiteit is erover communiceren zodat mensen weten dat er iets staat te gebeuren. Wist je dat iemand vaak minstens 3 keer de boodschap moet gezien hebben alvorens hij of zij erover gaat nadenken? Daarom kun je best inzetten op verschillende communicatiekanalen. In deze fiche bekijken we de gratis mogelijkheden om online je activiteit te promoten.

Doel:

- activiteiten bekendmaken
- meer naambekendheid
- positief imago

Korte inhoud

In deze fiche komen drie mogelijkheden aan bod om je activiteiten gratis online te promoten: via de ADR-website en Flash, via Facebook en via Uit in Vlaanderen.

ADR-website en flash

Als ADR-groep kan je je activiteit promoten via [de website van ADR-Vlaanderen](#). Op die manier verschijnt ze in de [activiteitenkalender](#) en wordt de activiteit automatisch opgenomen in de flash waarmee je zo'n 600 mensen bereikt. Eens de activiteit is gepubliceerd kun je via knoppen rechts onderaan deze ook delen via Facebook of e-mail. Zo hebben jouw contacten steeds de juiste en laatste informatie. In de fiche 'registreer je activiteiten op de ADR-website' lees je hoe je een account aanmaakt op de website en hoe je je activiteiten toevoegt.

Facebook

Als je groep een Facebookpagina heeft kun je een evenement aanmaken. Dat doe je door op de homepage van je pagina te klikken op 'meer' (onder de naam van de pagina) en dan op 'evenementen'. Je scrolt een klein beetje naar beneden en klikt rechts op 'nieuw evenement maken'. Volg vervolgens de instructies en voer alle details in aan de linkerkant van het scherm. Er is ook een mogelijkheid om een medeorganisator aan te duiden, zo verschijnt het evenement ook op de pagina van de medeorganisator. Als het evenement gepubliceerd is, kun je het delen op je pagina of in Facebookgroepen om meer mensen te bereiken. Je kunt ook Facebookvrienden uitnodigen, ze krijgen hier dan een melding van. Daarnaast kun je in het evenement updates plaatsen bij 'discussies'.

Heb je nog geen Facebookpagina van de groep, maar wel een persoonlijk profiel? Je kunt een pagina aanmaken door rechts bovenaan naast je naam en foto op 'menu' te klikken (icoon van kleine vierkantjes). Daar klik je op 'maken' en daarna 'pagina'. Let erop dat een Facebookpagina altijd gelinkt is aan een Facebookprofiel, namelijk de persoon die de pagina beheert. Dat kunnen ook meerdere mensen zijn die zelfs verschillende rollen kunnen hebben. Tot slot is een Facebookpagina niet te verwarren met een Facebookgroep. Een pagina kun je leuk vinden en/of volgen terwijl je van een groep lid kunt zijn. De tweede is vooral gericht op interactie en kan interessant zijn om in contact te blijven met je vrijwilligers of sympathisanten.

Uit in Vlaanderen

Je kunt je activiteit gratis registreren op de [Uit Databank](#). Op deze manier verschijnt ze op de website [www.uitinVlaanderen.be](#). Ook veel lokale besturen gebruiken 'Uit in Vlaanderen' om te communiceren over activiteiten in de buurt. Je kunt tal van activiteiten invoeren in de databank: feesten, tentoonstellingen, cursussen,... Nog geen account? Dan dien je eerst een [UitiD](#) aan te maken of je kan ervoor kiezen om aan te melden met je Facebook- of Google-account.

Meer weten?

Meer informatie over hoe je activiteiten registreert op de ADR-website vind je in de fiche "registreer je activiteiten op de ADR-website". Voor een handleiding om activiteiten in te voegen in de UiT databank kun je terecht bij de [helpdesk van Public](#) en voor hulp bij het aanmaken van Facebookevenementen bij het [Hulpcentrum van Facebook](#).

Heb je nog vragen of denk je zelf nog aan een online platform? Neem contact op via info@adrvlaanderen.be of 014/40.31.62.

ADR academie Online vergaderen

Door de uitbraak van COVID-19 was fysiek bij elkaar komen niet meer mogelijk. Veel verenigingen gingen daarom op zoek naar alternatieven om online te vergaderen. Ook los van COVID-19 kan online vergaderen voordelen hebben omdat mensen zich niet hoeven te verplaatsen. Er bestaan tal van platformen, denk maar aan Microsoft teams, Skype, Zoom, Jitsi enzovoort. ADR-Vlaanderen gebruikt Webex, de werking van dit platform is vergelijkbaar met andere platvormen.

Doel:
Online vergadering organiseren of bijwonen.

Korte inhoud

Online vergaderen heeft verschillende voordelen. Omdat je je niet hoeft te verplaatsen kan het handig zijn als je kort iets wil bespreken of als deelnemers anders ver moeten reizen. Om die reden kan je potentieel ook een groter publiek bereiken. Voor discussies of als veel mensen aan het woord moeten komen is online vergaderen minder geschikt. Tot slot is het bij online vergaderen heel belangrijk om vooraf afspraken te maken en je goed voor te bereiden.

Wat je kan doen met Webex

Webex kan online gebruikt worden via je browser, je hoeft er dus niets voor te installeren (maar dat kan wel). Het enige dat je moet doen is een account aanmaken via <http://cart.webex.com/sign-up> met je bestaand e-mail adres. Met het gratis account kun je:

- Vergaderingen plannen of direct starten. Let wel op: de tijdslimiet is 50 minuten. Vind je dit vervelend? Probeer dan eens Jitsi. Een alternatief dat vergelijkbaar is met Webex. Een account aanmaken kan via <https://meet.jit.si>.
- Tot 100 personen uitnodigen voor een vergadering.
- Vergaderingen opnemen.
- Inhoud delen op verschillende manieren: bijvoorbeeld een document op je computer of een Whitebord.

Deelnemen en een vergadering organiseren

Deelnemers van een Webex-vergadering hoeven zelf geen account te hebben en moeten niets downloaden. Je opent de uitnodiging van de vergadering die je in je inbox vindt. Je klikt op 'join', Webex bereidt de vergadering voor en geeft twee mogelijkheden. Klik op 'Deelnemen via browser'. Pas eventueel geluids- en beeldmogelijkheden aan en klik op 'Deelnemen'. Voor het starten of plannen van een vergadering vind je een uitgebreide handleiding op de website van ADR-Vlaanderen: <http://adrvlaanderen.be/webwinkel/inspiratie-opleiding/adr-academie/onlinevergaderen-met-webex/>.

Tips voor een goed verloop

Bij online vergaderen is het belangrijk vooraf goede afspraken te maken, zeker als er veel mensen deelnemen. Je kunt dat makkelijk doen door de nodige tips mee op te nemen in je uitnodiging. Algemeen moet je ervoor zorgen dat je goed beeld en geluid hebt (een hoofdtelefoon kan eventueel helpen) en een goede internetverbinding. Spreek op voorhand af wie het gesprek zal leiden. Gebruik je een laptop? Zorg dan dat deze stroom krijgt, zodat je tijdens het overleg geen oplader moet zoeken.

Vraag deelnemers om zich enkele minuten voor de start aan te melden zodat iedereen tijdig geluid en beeld heeft. Alle deelnemers zetten best hun microfoon uit als ze niet praten, zo heb je geen last van achtergrondlawaai. Als beheerder kan jij ook de microfoons bedienen. Deelnemers kunnen hun microfoon terug aanzetten als ze iets willen zeggen. Bij een groot aantal deelnemers is de chatfunctie handig. Deze laat ook toe om individuele berichten te sturen. Als er veel deelnemers zijn die je niet kent, kun je vragen dat iedereen zich voorstelt in de chat. Zo heb je ook meteen een aanwezigheidslijst. Wil je de vergadering opnemen? Laat het weten bij de start van de vergadering en vertel wat je ermee gaat doen.

Meer weten?

Een uitgebreide handleiding voor Webex vind je op [de website van ADR-Vlaanderen](#).

Heb je nog vragen? Dan kan je terecht bij het secretariaat via info@adrvlaanderen.be of 014/40.31.62.

Doel:

Op de hoogte blijven van de Roemeense actualiteit

Als partner van een Roemeense gemeente of organisatie wil je niet alleen op de hoogte zijn van wat er binnen die gemeente of organisatie speelt, maar ook van wat er in Roemenië in het algemeen gebeurt. Jouw project bevindt zich namelijk niet op een eiland en bovendien kan de Roemeense actualiteit inzicht geven in de huidige maatschappelijke thema's van het land.

Korte inhoud

Lang niet iedereen kent voldoende Roemeens om de Roemeense nieuwsmedia te volgen. Ook vertaalsites zijn niet altijd even betrouwbaar. Vertalen van het Roemeens naar het Engels lukt al beter dan naar het Nederlands, maar dan nog leest de tekst vaak niet vlot. Daarom vind je hier een overzicht van de 10 belangrijkste Roemeense nieuwsbronnen geschreven in het Engels. Deze zijn gratis toegankelijk online. Als je wil weten wat er over Roemenië, jouw partnerdorp of -organisatie wordt geschreven in de Nederlandstalige pers kan je een Google alert aanmaken.

10 belangrijkste Roemeense nieuwssites in het Engels

www.nineoclock.ro: De nieuwssite Nine O' clock is volledig in het Engels geschreven en heeft verschillende rubrieken zoals politiek, economie, justitie, kunst en vrije tijd.

<https://english.hotnews.ro>: Engelstalig onderdeel van de nieuwssite Hotnews. Je kan er de rubrieken top nieuws, persoverzicht Boekarest, business, politiek, regionaal Europa en archief terugvinden.

www.mediafax.ro/english: Pagina van de Roemeense nieuwssite Mediafax met het belangrijkste nieuws in het Engels.

www.evz.ro/english-section: Engelstalige pagina van de Roemeense nieuwssite Evenimentul Zilei.

www.zfenglish.com: Engelstalige website van de financiële nieuwsmedia Ziarul Financiar met de rubrieken: macro-economie, banken en verzekeringen, kapitaalmarkt, sociaal/politiek en bedrijven.

www.romania-insider.com: Engelstalige nieuwssite met onder andere het laatste nieuws, politiek, business en toerisme.

www.romaniajournal.ro: Nieuwssite volledig in het Engels met rubrieken zoals politiek, business, maatschappij en mensen, wereld, vrije tijd, sport en reizen.

www.euronews.com/tag/romania: Pagina met het belangrijkste nieuws uit Roemenië op de internationale nieuwssite Euronews. De nieuwssite is volledig in het Engels (Frans is ook een mogelijkheid) en brengt internationaal en Europees nieuws.

www.romaniapress.com: Een simpele nieuwssite met het belangrijkste nieuws van de dag uit Roemenië in het Engels. Je vindt er ook de huidige wisselkoers terug.

www.thediplomat.ro: Roemeense nieuwssite volledig in het Engels. The Diplomat - Bucarest brengt voornamelijk nieuws over de politieke- en bedrijfs wereld in Roemenië.

Google alert

Wil je weten wat er over Roemenië, jouw partnerdorp of -organisatie wordt geschreven? Dan kan je een Google alert aanmaken via www.google.com/alerts (hiervoor heb je een Google-account nodig). Je vult een of enkele termen in en kiest dan hoe vaak je een mail wil ontvangen als de term verschijnt op een (nieuws)sites.

Meer weten?

Verschillende nieuwswebsites hebben de mogelijkheid om je in te schrijven op hun nieuwsbrief. Zo ontvang je het laatste nieuws rechtstreeks in je mailbox. Ken je zelf Nederlandstalige websites met Roemeens nieuws? Laat het ons weten via info@adrvlaanderen.be.

Vrijwilligers werven

Vrijwilligers zijn het ware goud van de ADR-groepen. Vandaar dat het heel belangrijk is om vrijwilligers goed te begeleiden en te waarderen. Maar eerst en vooral moet je natuurlijk nieuwe vrijwilligers vinden. Door het grote aanbod aan vrijwilligerswerk in de sport-, jeugd- en culturele sector is dit moeilijk. Er is een ruime keuze voor mensen die aan vrijwilligerswerk willen doen. Daarom is het belangrijk om je groep goed voor te stellen en verschillende mogelijkheden aan te bieden.

Doel:
nieuwe vrijwilligers vinden

Korte inhoud

Het vacaturekaartje biedt de mogelijkheid om op elke activiteit mensen aan te spreken en informatie mee te geven. Aan de hand van de activiteitenlijst op het kaartje kun je de werking van je groep voorstellen. Mensen kunnen nadien contact opnemen via de contactgegevens op het kaartje. Als je contactgegevens hebt verzameld kun je geïnteresseerde mensen enkele weken later zelf ook contacteren.

Waar kun je vrijwilligers werven?

Het antwoord is simpel: overal! Je kunt een activiteit organiseren specifiek om nieuwe mensen aan te trekken, maar dat is niet de enige manier. Je kunt elke activiteit die je organiseert gebruiken om nieuwe mensen aan te trekken.

Het is belangrijk om vooraf goed na te denken over wat nieuwe vrijwilligers kunnen doen in je groep. Ze kunnen je uiteraard helpen bij bestaande activiteiten, maar misschien zijn er ook nieuwe mogelijkheden. Hoe meer mogelijkheden je kunt aanbieden, hoe meer kansen je zal hebben om nieuwe mensen te vinden. Voor nieuwe activiteiten/samenwerkingen kun je inspiratie opdoen bij het aanbod van ADR-Vlaanderen. We denken bijvoorbeeld aan uitwisselingen, gezondheidszorg, jeugdwerking, begeleiden van Roemeense nieuwkomers in jouw gemeente,...

Hoe presenteer je jullie aanbod?

Het is handig om iets kleins te kunnen meegeven, waarop de mensen nadien nog de nodige informatie kunnen terugvinden. Je kunt bijvoorbeeld een vacaturekaartje (de grootte van een visitekaartje) maken. Op de voorkant kun je gegevens over je groep zetten (naam, contactpersoon, website,...). Op de achterkant kun je vermelden waarvoor jullie nieuwe mensen zoeken, met bovenaan jullie huidige activiteiten of samenwerkingen. Vermeld ook dat jullie openstaan voor nieuwe projecten of ideeën.

Organiseert jouw groep regelmatig activiteiten met eten? Dan kun je er ook voor kiezen om aan de onderleggers een afscheurstrookje te maken. Bij deze optie is er ook plaats voor een sfeerfoto, waardoor mensen kunnen denken 'dat ziet er leuk uit, bij die groep wil ik wel horen'. Als aanvulling op het vacaturekaartje of afscheurstrookje kun je een formulier ter beschikking stellen waarbij geïnteresseerden hun contactgegevens kunnen achterlaten, dan kun je zelf de snelle beslissers contacteren.

Is er iemand geïnteresseerd? Besteedt aandacht aan hem/haar, wees enthousiast en nodig hem/haar dan uit voor een persoonlijk gesprekje om te peilen naar zijn/haar motivatie (lees meer hierover in de fiche 'vrijwilligers begeleiden'). Als er meerdere mensen geïnteresseerd zijn, is het een goed idee om een infoavond te organiseren en meteen iedereen uit te nodigen.

Meer weten?

Heb je nood aan meer informatie of ondersteuning omtrent het betrekken van vrijwilligers? Neem dan contact op via info@adrvlaanderen.be

Heb je andere suggesties of heb je iets uitgetoetst? We horen het graag via info@adrvlaanderen.be

Vrijwilligers begeleiden

Nadat je vrijwilligers hebt binnengehaald is het belangrijk om ze ook te begeleiden om te vermijden dat ze terug afhaken omdat ze hun plaats in de groep niet vinden. Ook bij vertrouwde vrijwilligers is het belangrijk om de vinger aan de pols te houden over hun tevredenheid. Door aandacht te hebben voor het begeleiden van vrijwilligers bouw je een duurzame relatie op, vermijd je conflicten omwille van foute verwachtingen en ben je voorbereid op een eventueel vertrek.

Doel:

Relatie met vrijwilligers onderhouden

Korte inhoud

Het begeleiden van vrijwilligers gaat om het onderhouden van een goede relatie met de vrijwilliger. Dit begint bij goede afspraken maken: wat verwacht de vrijwilliger uit zijn werk te halen en wat verwacht de groep van de vrijwilliger? Als tweede is het belangrijk om vrijwilligers ook tevreden te houden, aandacht te hebben en te luisteren. Tot slot bouw je een vertrouwensrelatie op met de vrijwilliger. Hieronder lees je verschillende tips over hoe je vrijwilligers best kan begeleiden.

Een goede match

Het is belangrijk dat er een goede match is tussen wat de vrijwilliger wil doen en wat de organisatie nodig heeft. Op die manier weten jullie wat jullie aan elkaar hebben. Om hiertoe te komen, kun je een gesprek voeren. Dat kan gerust op een informele manier met een drankje. Enkele vragen die kunnen helpen om zicht te krijgen op de motivatie van vrijwilliger zijn:

- Waarom wil de vrijwilliger vrijwilligerswerk doen? Bijvoorbeeld eerder om zelf nieuwe dingen te leren of om mensen te leren kennen?
- Neemt de vrijwilliger graag de leiding? Of heeft hij/zij eerder nood aan duidelijke taken en/of een leider?
- Zoekt de vrijwilliger naar stabiliteit of wil hij/zij eerder zoveel mogelijk nieuwe ervaringen opdoen?
- Hoe ziet de vrijwilliger de duur en intensiteit van zijn engagement? Wat is zijn/haar persoonlijke situatie?
- Wil de vrijwilliger mee nadenken over de werking en/of nieuwe projecten uitdenken of wil hij/zij vooral uitvoeren?
- Wat zijn de interesses of vaardigheden die de vrijwilliger wil inzetten?

Het kan interessant zijn om zulke gesprekken bijvoorbeeld op jaarbasis te voeren om op de hoogte te blijven van de noden van de vrijwilliger. Op die manier krijg je ook meer zicht op de groep: welke soorten vrijwilligers hebben we? Wat betekent dit voor de werking van de groep? Als er bijvoorbeeld veel vrijwilligers zich maar een korte tijd willen engageren heb je nood aan projectmatig werken. Op deze manier kun je ook nagaan of er eventueel een tekort is aan een bepaald soort vrijwilliger. Als er bijvoorbeeld weinig mensen geïnteresseerd zijn om mee na te denken over de werking, dan kun je best opzoek gaan naar een vrijwilliger die dit graag doet (zie fiche 'vrijwilligers binnenhalen').

Vinger aan de pols

Naast een gesprek voeren zoals hierboven beschreven, kun je ook de vinger aan de pols houden bij jouw vrijwilligers door gewoon te vragen hoe het gaat. Als je elkaar niet vaak ziet is het bijvoorbeeld interessant om een telefoonronde te doen: vrijwilligers opbellen om te vragen hoe het gaat, of ze het vrijwilligerswerk nog graag doen, wat ze leuk vinden en wat minder leuk. Op die manier onderhoud je toch persoonlijk contacten en blijven de vrijwilligers betrokken.

Vertrouwen

Tot slot is het belangrijk dat de (nieuwe) vrijwilliger bij iemand terecht kan als hij/zij vragen heeft of niet meer tevreden is. Voor een nieuwe vrijwilliger kan je bijvoorbeeld iemand aanstellen als meter of peter. De vrijwilliger die reeds langere tijd gekend is binnen de groep neemt de nieuwe vrijwilliger mee op sleeptouw en zorgt ervoor dat hij/zij zich welkom voelt en de werking leert kennen. De meter/peter is ook het aanspreekpunt indien de nieuwe vrijwilliger met vragen zit. Een andere werkwijze is de noodrem: iedereen kan een bepaalde vrijwilliger contacteren bij vragen of problemen. Hij/zij luistert in vertrouwen en zoekt eventueel mee naar een oplossing.

Meer weten?

Heb je nood aan meer informatie of ondersteuning omtrent het begeleiden van vrijwilligers? Neem dan contact op via info@advvlaanderen.be.

Vrijwilligers betrekken

Het betrekken van vrijwilligers hangt sterk samen met het begeleiden en bedanken. Verschillende vrijwilligers zijn betrokken op verschillende niveaus: bestuursvrijwilligers zijn automatisch heel erg betrokken, vrijwilligers die af en toe komen helpen minder. Toch is het interessant om ook af-en-toe-vrijwilligers te betrekken bij de organisatie, zo voelen ze zich gewaardeerd en ontstaat er een sterkere binding met de ADR-groep. Eventueel kun je zelfs jouw brede achterban van leden en sympathisanten bevragen, zo creëer je meer draagvlak.

Doel:

vrijwilligers betrekken en binden aan de groep.

Korte inhoud

Er zijn verschillende manieren om vrijwilligers te betrekken afhankelijk van hun interesse. Op vlak van het waarom en het hoe van de groep zijn het minst aantal vrijwilligers betrokken. Hier kun je betrokkenheid creëren door een bevraging te doen of raad te vragen aan de algemene vergadering. Op niveau van de activiteiten van de groep kun je heel wat meer input verwachten. Vrijwilligers kunnen niet alleen adviseren maar ook zelf voorstellen doen en (mee) uitwerken. Hierbij kunnen evaluaties van activiteiten en een zotte ideeënavond helpen.

Waarom en hoe van de organisatie

De missie en de structuur van de organisatie zijn iets waar, buiten de bestuursvrijwilligers, maar weinig vrijwilligers invloed op hebben. Hierbij is de betrokkenheid van de vrijwilligers buiten het bestuur beperkt tot adviseren, raad geven of goedkeuren. Wat je op dit niveau kunt doen, is een bevraging organiseren bij de brede groep van vrijwilligers, leden en sympathisanten. Bijvoorbeeld als je met de groep op een kruispunt staat en wil weten wat er leeft bij jullie brede achterban. Zo iets kun je makkelijk organiseren via een digitale enquête, bijvoorbeeld via 'Google Formulieren'. Zorg ervoor dat je eerst duidelijk weet wat je precies uit de bevraging wilt halen en stel daarna enkele duidelijke vragen op. Stuur vervolgens de link via mail door of integreer de bevraging in jullie nieuwsbrief. De algemene vergadering is een ander moment waarop je een bredere groep kunt raadplegen over het waarom en hoe van de organisatie, zij moeten de plannen meestal ook goedkeuren.

Activiteiten

Op niveau van de activiteiten van de groep kun je heel wat meer input verwachten van vrijwilligers, leden of sympathisanten. Ten eerste is het interessant om na elke activiteit tijd te maken voor een evaluatie met alle vrijwilligers die eraan hebben deelgenomen. Niet alleen om te weten te komen wat goed en minder goed werkte, maar ook omdat vrijwilligers ideeën zouden kunnen geven voor een volgende editie of eventueel voor andere activiteiten. Doordat er naar de vrijwilligers wordt geluisterd, voelen ze zich ook betrokken en gewaardeerd. Als je bezoekers bij de evaluatie wil betrekken kun je zorgen voor strookjes papier met enkele vragen op die bezoekers vrijblijvend kunnen invullen en doneren in een doos.

Zotte Ideeënavond

Een andere tip om alle vrijwilligers te betrekken bij de activiteiten van de groep is de organisatie van een zotte ideeënavond. Alle vrijwilligers bedenken op voorhand minstens één zot idee over wat de ADR-groep zou kunnen doen. Hierbij is het realiteitsgehalte niet zo belangrijk, wel de originaliteit. Zie het als een soort van brainstorm. Op de zotte ideeënavond stelt iedereen om beurt zijn idee of ideeën voor. Hierbij is het heel belangrijk dat er een ongedwongen sfeer heerst zodat iedereen zijn idee durft uit te leggen. Kondig daarom vooraf aan dat er geen domme ideeën bestaan, zorg voor een gezellig lokaal en versnaperingen en een drankje. Bekijk achteraf met dezelfde groep of een kleinere groep van kernvrijwilligers welke ideeën interessant zijn om effectief uit te voeren. Schaaf het idee wat bij zodat het realistischer wordt. Betrek hierbij zeker de vrijwilliger die met het idee kwam, misschien wil hij/zij het ook wel mee uitvoeren. Wie weet wordt het oorspronkelijke zotte idee wel een originele en succesvolle nieuwe activiteit voor jullie groep!

Meer weten?

Heb je nood aan meer informatie of ondersteuning omtrent het betrekken van vrijwilligers? Neem dan contact op via info@advvlaanderen.be

Vrijwilligers bedanken

Vrijwilligerswerk: voor vele ADR-vrijwilligers is het iets vanzelfsprekends geworden. Of ze nu veel tijd en moeite in de ADR-groep steken of maar af en toe komen helpen, ze doen het toch maar en verwachten er niets voor terug. Daarom verdienen ze het om af en toe beloond te worden. Dit kan door een persoonlijk cadeautje, een mooi woord of een helpende hand. Dat is niet alleen fijn voor de vrijwilliger in kwestie, maar versterkt ook de band van de vrijwilliger met de ADR-groep.

Doel:
vrijwilligers waarderen

Korte inhoud

Vrijwilligers bedanken kan op verschillende manieren: persoonlijk of in het algemeen. In deze fiche komen 3 ideeën aan bod om jouw vrijwilligers op een originele en persoonlijke manier te bedanken: de Mercigramm, de Kaderfoto, de Werkbon. Het ene vraagt meer werk dan het andere en wat het meest geschikt is, hangt af van de situatie. Het belangrijkste is dat het oprecht gebeurt en dat je op termijn geen vrijwilligers vergeet. Naast persoonlijke bedankingen zijn “de week van de vrijwilliger” en “de internationale dag van de vrijwilliger” ideale momenten om al jouw vrijwilligers in de kijker te zetten en te bedanken.

De Mercigramm

De Mercigramm, een uitvinding van ADR-groep Cross to Romania De Panne, is een persoonlijke bedanking in telegramstijl. Je kunt deze aan de persoon in kwestie bezorgen via mail, brief, Facebook, twitter, messenger, zoals je zelf wenst. De Mercigramm vertrekt vanuit het idee dat we te weinig mensen bedanken, nochtans zorgt het voor een positief gevoel bij de vrijwilliger en kost het weinig moeite, daarom: stuur eens een Mercigramm. Laat de vrijwilliger weten dat je blij bent om hem/haar in jullie groep te hebben, dat hij/zij belangrijk werk doet, ook al lijkt dat niet altijd zo, enzovoort. Het belangrijkste is dat de boodschap oprecht en persoonlijk is.

De Kaderfoto

De Kaderfoto vraagt iets meer voorbereiding. Een of twee vrijwilligers krijgen de opdracht om gedurende het jaar foto's te maken van de vrijwilligers. Het doel is om van iedere vrijwilliger een leuke foto te hebben, maar dat doel blijft geheim! Een jaar later wordt de persoonlijke foto ingekaderd en bij de jarige vrijwilliger in de brievenbus gestoken, met een brief of kaartje erbij. Een mooi gepersonaliseerd verjaardagscadeau en bedanking voor de inzet. De vrijwilligers die de opdracht hebben gekregen foto's te maken kunnen ook meteen ingezet worden om op activiteiten of bijeenkomsten foto's te maken bedoeld om jullie Facebookpagina of website op te vrolijken. Twee vliegen in een klap en zo heb je meteen een mooie dekmantel voor de Kaderfoto.

De Werkbon

De Werkbon is ook een bedanking die bijvoorbeeld kan ingezet worden bij verjaardagen. Omdat dit een groter cadeau is, kun je ervoor kiezen om dit enkel te doen bij een rond getal. De jarige krijgt een symbolische Werkbon van het bestuur van de groep. Dit wil zeggen dat de bestuursvrijwilligers bereid zijn om een werkje, van maximum een uur, uit te voeren bij de vrijwilliger thuis. De jarige schrijft de opdracht op een kaartje en stopt het in een enveloppe. Die mag pas geopend worden als alle bestuursleden bij de jarige thuis zijn aangekomen. De bestuursleden voeren de opdracht uit, bijvoorbeeld het gras maaien, en daarna is er nog tijd om bij te praten.

Dag/week van de vrijwilliger

Naast persoonlijke bedankingen kan je jouw vrijwilligers ook in het algemeen in de kijker zetten tijdens de week van de vrijwilliger (de eerste week van maart) en/of de internationale dag van de vrijwilliger (5 december). Schrijf een tekstje waarin je je waardering voor jouw vrijwilligers uit en ze bedankt voor de inzet. Publiceer het op jullie Facebookpagina en/of nieuwsbrief. Geen inspiratie? Op www.vlaanderenvrijwilligt.be vind je campagnemateriaal en quotes.

Meer weten?

Op www.vlaanderenvrijwilligt.be (klik op 'campagne') vind je meer informatie over de week en de internationale dag van de vrijwilliger.

Heb je andere suggesties of heb je iets uitgetoetst? We horen het graag via info@adrvlaanderen.be.

Vrijwilligerswerk beeindigen

Het gebeurt wel eens dat het engagement van een vrijwilliger stopt. Dit kan omwille van verschillende redenen: de vrijwilliger heeft bijvoorbeeld geen tijd meer of zijn/haar motivatie is veranderd. In uitzonderlijke gevallen kan het zijn dat de groep niet (meer) tevreden is over de vrijwilliger. In ieder geval is het belangrijk dat er aandacht wordt besteed aan het vertrek van de vrijwilliger. Je kunt eruit leren, je vermijdt dat de vrijwilliger wellicht met een slecht gevoel vertrekt en je kunt bekijken hoe je de vrijwilliger in de toekomst nog kan betrekken.

Doel:
afscheid nemen van vrijwilligers bij vertrek.

Korte inhoud

Het belangrijkste bij het afscheid nemen van een vrijwilliger is het voeren van een persoonlijk gesprek over de reden van vertrek. Wat er besproken wordt, hangt af van wie het initiatief neemt over het vertrek van de vrijwilliger. Een tweede belangrijk element is bekijken hoe de vrijwilliger in de toekomst nog betrokken kan zijn bij de organisatie: Wil hij/zij nog lid blijven? Misschien een andere taak opnemen? Of wordt hij/zij erelid van jullie groep? Tot slot moet je ook zeker denken aan het bedanken van de vrijwilliger, dat kan met een bos bloemen of een etentje. In de fiche 'vrijwilligers bedanken' vind je meer ideeën.

Exitgesprek

Een Exitgesprek klinkt zwaar, maar dat hoeft het niet te zijn. Het kan gerust op een informele manier. Het belangrijkste is dat je tijd maakt voor een 'één op één' gesprek en dat je luistert naar de vrijwilliger. Om het gesprek te voeren kies je best iemand uit het bestuur van jouw groep die de eigenschap heeft dat mensen hem/haar makkelijk vertrouwen.

Vrijwilliger geeft aan te willen vertrekken

Als de vrijwilliger zelf aangeeft te willen stoppen is het belangrijk om te achterhalen wat de redenen zijn. Wat is de ervaring van de vrijwilliger en wat kan jouw groep daaruit leren? Luister vooral en ga niet in de verdediging. Enkele mogelijke vragen zijn:

- Waarom wilt of moet de vrijwilliger stoppen?
- Op welke manier wilt de vrijwilliger stoppen?
- Wat laat de vrijwilliger achter? Hoe worden zijn taken overgedragen?
- Hoe kijkt de vrijwilliger terug op zijn inzet, de begeleiding en de groep?
- Wat loopt goed in de groep en waar is verbetering mogelijk?

Een tweede onderwerp is de vraag hoe de groep de vrijwilliger nog kan helpen. Bijvoorbeeld bij het vinden van nieuw vrijwilligerswerk (binnen of buiten de eigen groep) of misschien is er behoefte aan een referentie. Als derde is het belangrijk te bekijken hoe je de vrijwilliger nog betrokken kunt houden bij jouw werking. Laat hem/haar weten dat hij/zij altijd welkom is op jullie activiteiten. Misschien wil hij/zij in de toekomst nog wel sporadisch komen helpen? Spreek af hoe de vrijwilliger op de hoogte wilt blijven en op welke manier hij/zij betrokken kan blijven bij de organisatie (bijvoorbeeld als lid, donateur, ambassadeur,...). Tot slot bedank je de vrijwilliger met bloemen, een etentje, vriendelijke woorden,... (zie ook fiche 'vrijwilligers bedanken').

Gesprek op initiatief van de groep

In heel uitzonderlijke gevallen kan het zijn dat jullie als groep niet (meer) tevreden zijn over een vrijwilliger. Bij het gesprek is het belangrijk om duidelijkheid te creëren. Wordt niet te persoonlijk en maak onderscheid tussen de vrijwilliger (werk en gedrag) en de persoon. Luister naar de vrijwilliger en zorg ervoor dat hij niet met een slecht gevoel vertrekt. Maak duidelijk dat het huidige vrijwilligerswerk niet langer geschikt is, stel andere taken voor binnen de organisatie of erbuiten.

GOODBYE

Meer weten?

Heb je nood aan meer informatie of ondersteuning omtrent het beeindigen van vrijwilligerswerk? Neem dan contact op via info@adrvlaanderen.be.